

جمهوری اسلامی ایران

Islamic Republic of Iran

سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

استاندارد ملی ایران

۱۹۶۹۴-۵

چاپ اول

۱۳۹۶

دارای محتوای رنگی

INSO
19694-5
1st.Edition
2017
Identical with
ISO 16900-5:2016

- وسایل حفاظت تنفسی -
 - روش‌ها و تجهیزات آزمون -
 قسمت ۵: دستگاه تنفس، شبیه‌ساز
 متابولیکی، نیم‌تنه و سردیس‌های RPD،
 ابزار تصدیق و ابزار

**Respiratory protective devices-
 Methods of test and test equipment-
 Part 5: Breathing machine, metabolic
 simulator, RPD headforms and torso,
 tools and verification tools**

ICS: 13.340.30

سازمان ملی استاندارد ایران

تهران، ضلع جنوب غربی میدان ونک، خیابان ولیعصر، پلاک ۲۵۹۲

صندوق پستی: ۱۴۱۵۵-۶۱۳۹ تهران - ایران

تلفن: ۸۸۸۷۹۴۶۱-۵

دورنگار: ۸۸۸۸۷۱۰۳ و ۸۸۸۸۷۰۸۰

کرج ، شهر صنعتی، میدان استاندارد

صندوق پستی: ۳۱۵۸۵-۱۶۳ کرج - ایران

تلفن: ۰۲۶ ۳۲۸۰۶۰۳۱ - ۸

دورنگار: ۰۲۶ (۳۲۸۰۸۱۱۴)

رایانامه: standard@isiri.org.ir

وبگاه: <http://www.isiri.gov.ir>

Iranian National Standardization Organization (INSO)

No.2592 Valiasr Ave., South western corner of Vanak Sq., Tehran, Iran

P. O. Box: 14155-6139, Tehran, Iran

Tel: + 98 (21) 88879461-5

Fax: + 98 (21) 88887080, 88887103

Standard Square, Karaj, Iran

P.O. Box: 31585-163, Karaj, Iran

Tel: + 98 (26) 32806031-8

Fax: + 98 (26) 32808114

Email: standard@isiri.org.ir

Website: <http://www.isiri.gov.ir>

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

سازمان ملی استاندارد ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

تدوین استاندارد در حوزه‌های مختلف در کمیسیون‌های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب‌نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می‌شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرفکنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان‌های دولتی و غیردولتی حاصل می‌شود. پیش‌نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی‌نفع و اعضای کمیسیون‌های مربوط ارسال می‌شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادها در کمیته ملی مرتبط با آن رشتہ طرح و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می‌شود.

پیش‌نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان‌های علاقه‌مند و ذی‌صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می‌کنند در کمیته ملی طرح، بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می‌شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می‌شود که بر اساس مقررات استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که در سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می‌شود به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین‌المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین‌المللی الکترونیک (IEC)^۲ و سازمان بین‌المللی اندازه‌شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می‌کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی‌های خاص کشور، از آخرین پیشرفتهای علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین‌المللی بهره‌گیری می‌شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می‌تواند با رعایت موازین پیش‌بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرفکنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری کند. سازمان می‌تواند به منظور حفظ بازارهای بین‌المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری کند. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان‌ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرگانی، ممیزی و صدور گواهی سامانه‌های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست‌محیطی، آزمایشگاه‌ها و مراکز واسنجی (کالیبراسیون) وسائل سنجش، سازمان ملی استاندارد این‌گونه سازمان‌ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می‌کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن‌ها اعطا و بر عملکرد آن‌ها نظارت می‌کند. ترویج دستگاه بین‌المللی یکاه، واسنجی وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبهای و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2- International Electrotechnical Commission

3- International Organization for Legal Metrology (Organisation Internationale de Métrologie Legale)

4- Contact point

5- Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

«وسایل حفاظت تنفسی- روش‌ها و تجهیزات آزمون-

قسمت ۵: دستگاه تنفس، شبیه‌ساز متابولیکی، نیم‌تنه و سردیس‌های RPD، ابزار تصدیق و
ابزار»

سمت و/یا محل اشتغال:

عضو هیأت علمی- دانشگاه تبریز

رئیس:

شیرازی، شاهرخ

(دکتری تخصصی دامپزشکی)

دبیر:

کارشناس مسؤول- اداره کل استاندارد آذربایجان شرقی

یوسف‌پور، داریوش

(کارشناسی شیمی)

اعضا:

کارشناس مسؤول- آزمایشگاه مهندسی پزشکی اداره کل استاندارد
آذربایجان شرقی

اخیاری، شهاب

(دکتری شیمی)

مدیر علمی- شرکت ستون فقرات تهران ستورز (نمایندگی زیمر
آمریکا در ایران)

بهرامی، بابک

(کارشناسی ارشد مهندسی پزشکی)

کارشناس مسؤول- پژوهشگاه استاندارد

طیب زاده، سید مجتبی

(کارشناسی ارشد مهندسی پزشکی)

کارشناس اجرای استاندارد- اداره کل استاندارد آذربایجان شرقی

عبدین‌زاده اندرابی، علا

(کارشناسی ارشد مکانیک)

جراح عمومی- بیمارستان شهریار تبریز

فتحی، مریم

(دکتری حرفه‌ای- جراح عمومی)

کارشناس مسؤول- گروه پژوهشی مهندسی پژوهشگاه
استاندارد

فرحی، رحیم

(کارشناس ارشد مهندسی شیمی)

کارشناس- شرکت تجهیزات پزشکی آرمان ایرانیان

کریمی، پریوش

(کارشناسی ارشد پرستاری)

کارشناس- شرکت نسل نو اندیش پارس (نمایندگی شرکت
محصولات ارتопدی زیمر آمریکا در ایران)

محمدیان، مهدیه

(کارشناسی ارشد مهندسی پزشکی)

سمت و/یا محل اشتغال:

اعضا:

معاون پژوهشگاه استاندارد - پژوهشگاه استاندارد ایران

معینیان، سید شهاب

(کارشناس ارشد مهندسی شیمی)

کارشناس مسؤول - اداره کل استاندارد استان مرکزی

واحدی، رؤیا

(کارشناسی ارشد فیزیک پزشکی)

کارشناس - مرکز رشد فناوری پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز

هاشمی اقدم، اسماعیل

(کارشناسی ارشد مهندسی پزشکی)

ویراستار:

کارشناس مسؤول - اداره کل استاندارد استان مرکزی

واحدی، رؤیا

(کارشناسی ارشد فیزیک پزشکی)

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
	پیش‌گفتار
ح	
ط	مقدمه
۱	۱ هدف و دامنه کاربرد
۱	۲ مراجع الزامی
۲	۳ اصطلاحات و تعاریف
۲	۱-۳ سردیس RPD
۲	۲-۳ نیم‌تنه RPD
۲	۳-۳ مجموعه لوله نای
۳	۴-۳ مجموعه سردیس RPD
۳	۵-۳ مجموعه دستگاه تنفس
۳	۶-۳ مجموعه شبیه‌ساز متابولیکی
۳	۷-۳ ابزار تصدیق
۳	۸-۳ ابزار RPD
۴	۴ توصیف تجهیزات آزمون
۴	۱-۴ سردیس‌های RPD
۴	۱-۱-۴ کلیات
۵	۲-۱-۴ فایل‌های CAD سردیس RPD
۷	۳-۱-۴ پرداخت سطح و مواد ساختاری
۷	۴-۱-۴ مجموعه لوله‌ها و اتصالات رابط
۱۳	۲-۴ نیم‌تنه RPD
۱۶	۳-۴ دستگاه تنفس
۱۷	۴-۴ شبیه‌ساز متابولیکی
۱۸	۵-۴ الزامات عملکردی دستگاه‌های تنفس و شبیه‌سازهای متابولیکی
۱۸	۱-۵-۴ کلیات
۱۸	۲-۵-۴ ونتیلاسیون لحظه‌ای
۱۹	۳-۵-۴ تعییر تنظیمات ونتیلاسیون
۱۹	۴-۵-۴ مشخصات خروجی
۱۹	۶-۴ ابزار تصدیق RPD
۱۹	۱-۶-۴ کلیات

۱۹	دهانه تصدیق	۲-۶-۴
۲۰	آداپتور دهانه تصدیق	۳-۶-۴
۲۲	رویه تصدیق کار تنفسی	۴-۶-۴
۲۳	لوله تصدیق دیاکسیدکربن RPD و آداپتور لوله تصدیق	۵-۶-۴
۲۵	ابزار RPD	۷-۴
۲۵	شبیه‌ساز فیلتر	۱-۷-۴
۳۱	پروب نیرو	۲-۷-۴
۳۲	پروب شناسایی سطح بدون حفاظ	۳-۷-۴
۳۴	(آگاهی‌دهنده) رویه دینامیک برای آزمون نشستی دستگاه‌های تنفس و شبیه‌سازهای متابولیکی	پیوست الف
۳۸	كتابنامه	

پیش‌گفتار

استاندارد «وسایل حفاظت تنفسی- روش‌ها و تجهیزات آزمون» قسمت ۵: دستگاه تنفس، شبیه‌ساز متابولیکی، نیم‌تنه و سردیس‌های RPD، ابزار تصدیق و ابزار» که پیش‌نویس آن در کمیسیون‌های مربوط بر مبنای پذیرش استانداردهای بین‌المللی به عنوان استاندارد ملی ایران به روش اشاره شده در مورد الف، بند ۷، استاندارد ملی ایران شماره ۵ تهیه و تدوین شده، در شش‌صد و هشتاد و چهارمین اجلاسیه کمیته ملی استاندارد مهندسی پزشکی مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۰۷ تصویب شد. اینک این استاندارد به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

استانداردهای ملی ایران بر اساس استاندارد ملی ایران شماره ۵ (استانداردهای ملی ایران- ساختار و شیوه نگارش) تدوین می‌شوند. برای حفظ همگامی و همنرخی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در صورت لزوم تجدیدنظر خواهند شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح یا تکمیل این استانداردها ارائه شود، در هنگام تجدیدنظر در کمیسیون فنی مربوط، مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی ایران استفاده کرد.

این استاندارد ملی بر مبنای پذیرش استاندارد بین‌المللی زیر به روش «معادل یکسان» تهیه و تدوین شده و شامل ترجمه تخصصی کامل متن آن به زبان فارسی می‌باشد و معادل یکسان استاندارد بین‌المللی مذبور است:

ISO 16900-5: 2016, Respiratory protective devices- Methods of test and test equipment- Part 5: Breathing machine, metabolic simulator, RPD headforms and torso, tools and verification tools

مقدمه:

این استاندارد یک قسمت از مجموعه استانداردهای ملی ایران شماره ۱۹۶۹۴ است و سایر قسمتهای این مجموعه عبارتند از:

قسمت ۱: تعیین نشتی به طرف داخل

Part 2: Determination of breathing resistance

قسمت ۳: تعیین نفوذ ذرات در فیلتر

قسمت ۴: تعیین ظرفیت فیلتر گاز و مهاجرت، آزمون دینامیکی کربن مونواکسید و واجذبی

Part 6: Mechanical resistance/strength of components and connections

قسمت ۷: روش‌های آزمون عملکردی

قسمت ۸: اندازه‌گیری دبی هوای ماسک در RPD فیلترکننده پمپدار

Part 9: Determination of carbon dioxide content of the inhaled gas

Part 10: Resistance to ignition, flame, radiant heat and heat

قسمت ۱۱: تعیین میدان دید

قسمت ۱۲: تعیین میانگین حجم کار تنفسی و پیک فشارهای تنفسی

قسمت ۱۳: RPDهایی که در آن‌ها از گاز قابل تنفس باز تولید شده استفاده می‌شود و RDPهایی که در فعالیت‌های معدن کاری برای فرار طراحی شده‌اند

قسمت ۱۴: اندازه‌گیری تراز صوتی

وسایل حفاظت تنفسی-روش‌ها و تجهیزات آزمون-

قسمت ۵: دستگاه تنفس، شبیه‌ساز متابولیکی، نیم‌تنه و سردیس‌های RPD، ابزار تصدیق و ابزار

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد، تعیین مشخصات دستگاه‌های تنفس، شبیه‌سازهای متابولیکی، نیم‌تنه/سردیس‌های RPD، ابزارهای RPD و ابزارهای تصدیق RPD است که در آزمایشگاه‌های آزمون RPD متداول هستند. استانداردسازی این اقلام برای استانداردسازی روش‌های آزمون ضرورت دارد.

استاندارد سازی ابزار تصدیق RPD برای تصدیق ارائه نتایج قابل مقایسه در آزمایشگاه‌های آزمون مختلف ضرورت دارد.

توصیف مربوط به استفاده از ابزار RPD برای آزمون‌های مختلف در قسمت‌های مرتبط از مجموعه استاندارد ISO 16900 مشخص شده‌اند.

۲ مراجع الزامی

در مراجع زیر ضوابطی وجود دارد که در متن این استاندارد به صورت الزامی به آنها ارجاع داده شده است.
بدین ترتیب، آن ضوابط جزئی از این استاندارد محسوب می‌شوند.

در صورتی که به مرجعی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدیدنظرهای بعدی آن برای این استاندارد الزام‌آور نیست. در مورد مراجعی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آنها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدیدنظر و اصلاحیه‌های بعدی برای این استاندارد الزام‌آور است.

استفاده از مراجع زیر برای کاربرد این استاندارد الزامی است:

۱-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۹۶۹۴-۱۲: سال ۱۳۹۶، افزارهای حفاظت تنفسی- روشهای و تجهیزات آزمون- قسمت ۱۲: تعیین میانگین حجم کاری تنفس و قله فشارهای تنفسی

2-2 ISO 16900-9:2015, Respiratory protective devices- Methods of test and test equipment- Part 9: Determination of carbon dioxide content of the inhaled gas

2-3 ISO 16972, Respiratory protective devices- Terms, definitions, graphical symbols and units of measurement

2-4 ISO/TS 16976-2, Respiratory protective devices- Human factors- Part 2: Anthropometrics

پیادآوری- استاندارد ملی ایران شماره ۲۰۷۵۴-۲: سال ۱۳۹۴، وسایل حفاظتی تنفسی- عوامل انسانی- قسمت ۲: پیکرستنجی‌ها، با استفاده از استاندارد ISO 16976-2:2015 تدوین شده است.

2-5 ISO 17420-3, Respiratory protective devices- Performance requirements- Part 3: Thread connection

۳ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد، علاوه بر اصطلاحات و تعاریف ارائه شده در استاندارد ISO 16972 اصطلاحات و تعاریف زیر نیز به کار می‌روند:

۱-۳

سردیس RPD

RPD head form

سر آزمون آزمایشگاهی که سر انسان را شبیه‌سازی می‌کند و در آزمون RPD به کار می‌رود.

۲-۳

نیم‌تنه RPD

RPD torso

شکل کلی بدن که به همراه سردیس RPD مورد استفاده در آزمون RPD، به کار می‌رود.

۳-۳

مجموعه لوله نای

trachea tube assembly

لوله‌ای که نای انسان را شبیه‌سازی می‌کند و شامل درگاه‌هایی برای اندازه‌گیری فشار، میزان دی‌اکسیدکربن و دمای گاز قابل تنفس استنشاق شده و اتصالات رابطی است که امکان استقرار را برای سردیس RPD، یا فیکسچر جایگزین (رو سکوبی^۱) فراهم می‌کند.

۴-۳

مجموعه سردیس RPD

RPD head form assembly

سردیس RPD با مجموعه لوله نای قرار گرفته در آن، می‌باشد.

۵-۳

مجموعه دستگاه تنفس

breathing machine assembly

دستگاه تنفس به همراه تمامی لوله‌های متصل کننده، شیر کنترل و سایر سخت افزارهای لازم که به مجموعه لوله نای منتهی می‌شوند.

۶-۳

مجموعه شبیه‌ساز متابولیکی

metabolic simulator assembly

شبیه‌ساز متابولیکی به همراه تمامی لوله‌های متصل کننده، شیرهای کنترل و سایر سخت افزارهای لازم که به مجموعه لوله نای منتهی می‌شوند.

۷-۳

ابزار تصدیق RPD

RPD verification tool

افزاره آزمون که مشخصات عملکرد ویژه افزاره حفاظت تنفسی را شبیه‌سازی می‌کند.
یادآوری - نتایج نظری ابزار آزمون معلوم بوده و هنگامی که افزاره آزمون با سامانه آزمون مناسب در آزمایشگاه آزمون معین استفاده می‌شود، با نتایج به دست آمده در آن آزمایشگاه، مورد مقایسه قرار می‌گیرند.

۸-۳

ابزار RPD

RPD tool

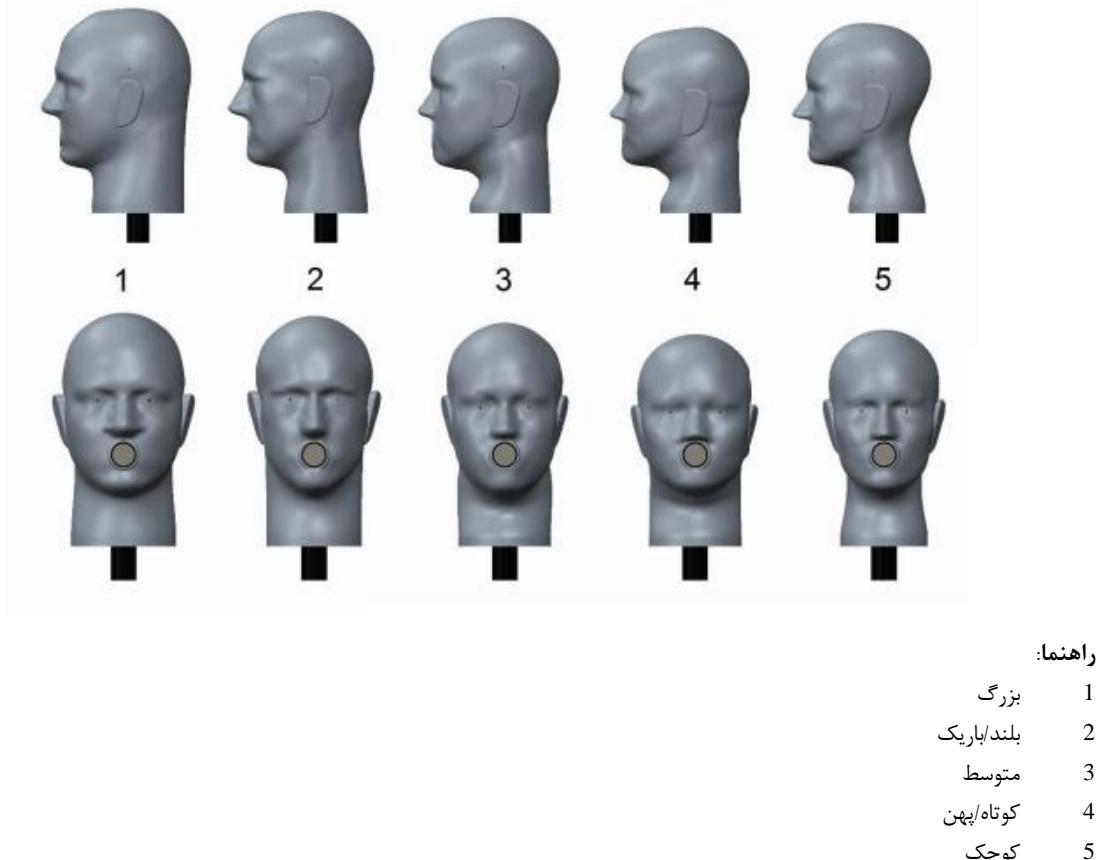
افزارهای که به آزمون RPD کمک می‌کند.

۴ توصیف تجهیزات آزمون

۱-۴ سردیس‌های RPD

۱-۱-۴ کلیات

پنج سردیس RPD که برای آزمون آزمایشگاهی استفاده می‌شوند، براساس محاسبات پیکرسنجدی و میانگین ابعاد سر استند که این ابعاد در استاندارد ISO/TS 16976-2 مشخص شده است. طول گردن، بلند شده و قطرها براساس داده‌های پیکرسنجدی برای ایجاد امکان آب‌بندی رابط RPD با بندهای گردنی، اندازه می‌شوند. تمامی سردیس‌های RPD حاوی مجموعه لوله نای هم‌اندازه هستند به‌طوری که اتصال بین گردن و نیم‌تنه RPD یا فیکسچر جایگزین برای تمامی اندازه‌ها، یکسان است. به منظور اندازه‌گیری‌های آکوستیکی، گوش‌ها مسطح بوده و موقعیت میکروفون‌ها علامت‌گذاری می‌شود. به منظور اندازه‌گیری‌های مربوط به میدان دید، موقعیت مردمک‌ها برای ایجاد امکان ثبت منابع نور، علامت‌گذاری می‌شود. سردیس‌های RPD در شکل ۱ نشان داده شده‌اند.

شکل ۱- نمای رویرو و جانبی سردیس‌های RPD

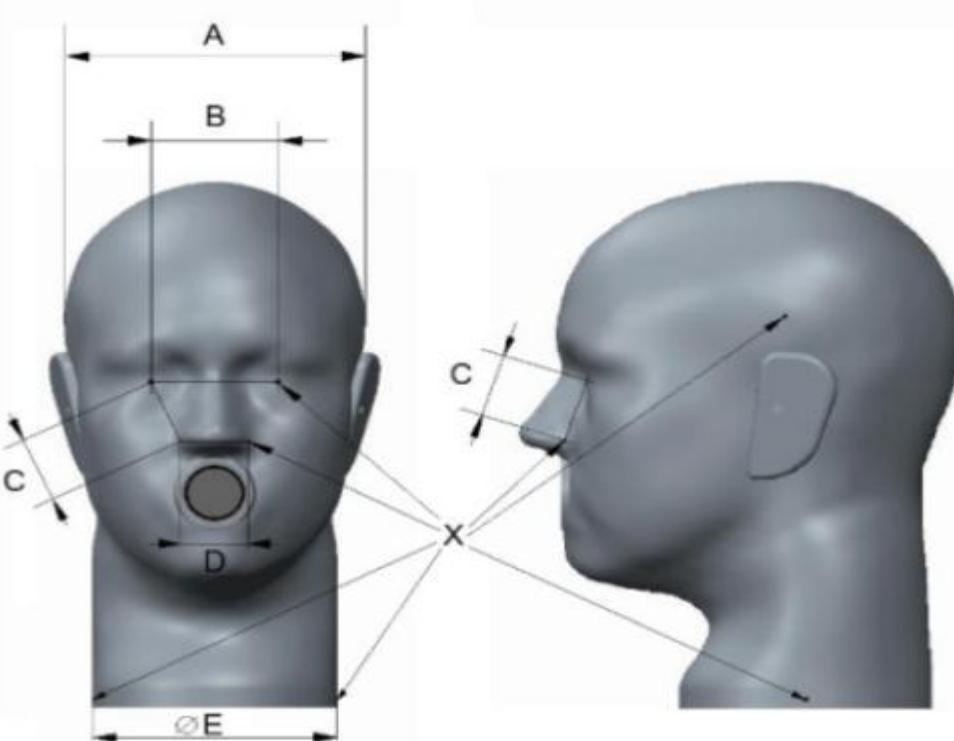
۲-۱-۴ فایل‌های طراحی رایانه‌ای (CAD) سردیس RPD

سردیس‌های RPD توسط فایل‌های CAD سه بعدی به دست آمده از ابعاد مشخص شده در استاندارد ISO/TS 16976-2، تعریف می‌شوند. فایل‌های CAD سردیس‌های RPD از منبع مشخص شده در مرجع [۳] قابل دسترسی می‌باشد و این موارد امکان تولید سردیس‌های RPD با ابعاد صحیح را فراهم می‌سازند. فایل‌های CAD، هندسه سطح نهایی سردیس‌های RPD ۱ تا ۵ را ارائه می‌کنند.

هر سردیس RPD ساخته شده باید در بالا یا پشت سر با شماره سردیس مشتمل بر راهنمای شکل ۱، علامت‌گذاری شود.

انطباق سردیس RPD ساخته شده با فایل CAD را می‌توان با ارجاع به جدول ابعاد مرجعی که در فایل‌های CAD، با تورفتگی‌های کوچک علامت‌گذاری شده‌اند، تعیین نمود، به راهنمای X در شکل ۲ مراجعه کنید. تورفتگی‌های مرجع در سمت چپ و راست سردیس‌های RPD، سمت راست و چپ بینی و مرکز مردمک‌ها، قرار می‌گیرند. انحراف سردیس RPD ساخته شده نسبت به اطلاعات فایل CAD منبع، در هر بعد مرجع نباید بیش از $\pm 1\text{ mm}$ باشد.

ابعاد بر حسب میلی متر

E	D	C ^a	B	A ^a	سردیس (به شکل ۱ مراجعه کنید)
رواداری تمام ابعاد، $\pm 1\text{ می}\text{ باشد}.$					
۱۳۸	۴۲	۴۰	۶۸	۱۶۱	۱
۱۲۵	۳۵	۴۳	۶۳	۱۵۳	۲
۱۲۱	۳۶	۳۷	۶۴	۱۵۲	۳
۱۲۱	۳۹	۳۹	۶۵	۱۵۲	۴
۱۱۵	۳۲	۳۶	۵۹	۱۴۴	۵
^a این ابعاد فقط برای تصدیق اندازه سر بوده و همان ابعاد پیکربندی ارائه شده در استاندارد ۲ ISO 16976 نیستند.					

راهنما:

- حداکثر عرض سر A
- فاصله بین مردمکها B
- فاصله مورب چشم تا بینی C
- پهنهای بینی D
- قطر گردان در بخش استوانهای E
- مثال‌هایی از تورفنجی‌های مرجع X

شکل ۲ - موقعیت ابعاد مرجع استفاده شده برای تصدیق اندازه‌های سردیس RPD

۳-۱-۴ پرداخت سطح و مواد ساختاری

مواد کلی ساختار سردیس RPD اختصاصی نیست ولی بسته به روش آزمونی است که در آن سردیس استفاده می‌شود مواد کلی ساختار سردیس RPD مشخص می‌شود. سطوح سردیس‌های PRD باید به‌طور صاف پرداخت شده باشد. این سطوح می‌توانند سخت یا نرم باشد. سختی مربوط به پرداخت سطح نرم باید بین ۱۰ Shore A و ۳۰ Shore A باشد.

سختی مربوط به پرداخت سطح سخت RPD با مواد ساختاری تعیین می‌شود. صرف نظر از پرداخت سطح سردیس RPD، ابعاد تعریف شده توسط فایل CAD (به مرجع [۳] و شکل ۲ مراجعه کنید) باید رعایت شود. مواد ساختاری سردیس RPD برای آزمون‌های قرارگیری در معرض شعله و گرما باید فلزی، سرامیکی یا مواد مقاوم نسبت به حرارت باشند و پرداخت سطح باید صاف باشد.

۴-۱-۴ مجموعه لوله نای و اتصالات رابط

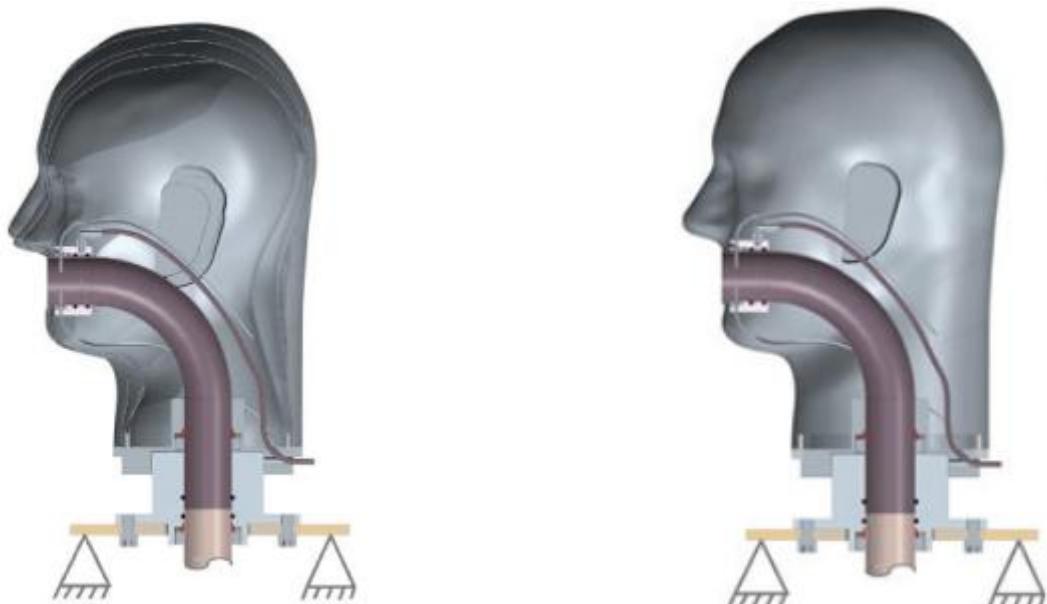
در تمامی پنج سردیس RPD، مجموعه لوله نای یکسانی به کار بوده می‌شود. قطعه لوله نای باید از فولاد ضدزنگ^۱ ساخته شود. مجموعه لوله نای ممکن است طوری طراحی شود که بتواند از طریق سوراخ گردن وارد سردیس‌های RPD توخالی شده یا طوری ساخته شود که همه قطعات مجموعه لوله نای به‌طور دائمی تثبیت شوند. اتصال بین سوراخ دهان و مجموعه لوله نای باید آب‌بندی شود. اتصال بین سردیس RPD و نیم‌تنه RPD یا فیکسچر جایگزین با استفاده از سوکت^۲ مکانیکی ایجاد می‌شود (به شکل‌های ۳ تا ۵ مراجعه کنید).

حجم مجموعه لوله نای و لوله‌های اتصال دهنده بین سردیس RPD یا فیکسچر جایگزین تا محل شیرهای کنترل، باید ml (150 ± 500) باشد. شکل الف از شکل ۳، مجموعه لوله نای داخل سردیس RPD-1 قرارگرفته بر روی فیکسچر جایگزین را نشان می‌دهد. شکل ب از شکل ۳، روی هم قرارگیری^۳ برای تمامی سردیس‌های RPD بر روی فیکسچر جایگزین را نشان می‌دهد. شکل ۴ روی هم قرارگیری اندازه‌های مختلف سردیس RPD نصب شده بر روی نیم‌تنه RPD، برای نشان دادن نحوه قرارگیری مجموعه لوله نای داخل سردیس‌های RPD را نشان می‌دهد.

1- Stainless Steel

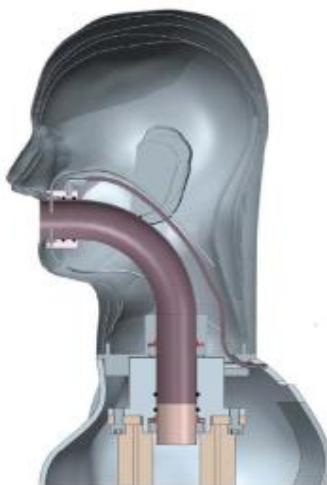
2- Socket

3- Overlay

الف- سردیس ۱ RPD با لوله نای داخل شده و اتصال شیر
کنترل قرار گرفته بر روی فیکسچر جایگزین
ب- روی هم قرارگیری تمامی سردیس‌های RPD-۱ تا
RPD-۵ در فیکسچر جایگزین

شکل ۳- مجموعه لوله نای در داخل سردیس‌های RPD قرار گرفته بر روی فیکسچر جایگزین

شکل ۴- روی هم قرارگیری سردیس‌های RPD-۱ تا ۵ RPD قرار گرفته بر روی نیم‌تنه RPD اندازه تک سایز
برای مجموعه لوله نای در سردیس‌های RPD

بعد مجموعه لوله نای، رابط و پایه‌گیر رابط برای نیم‌تنه RPD یا فیکسچر جایگزین در شکل ۵ نشان داده است.

بعد لوله نای فولاد ضدزنگ که سوراخ‌های ایجاد شده برای حلقه محرک فشار (حلقه پیتوت^۱) را نشان می‌دهد، در شکل ۶ ارائه شده است. نباید هیچ سوراخی به طور عمودی در بالا و پایین ایجاد شود. سوراخ‌ها برای جلوگیری از احتمال ورود مایع به مجموعه حلقه محرک، حذف می‌شوند.

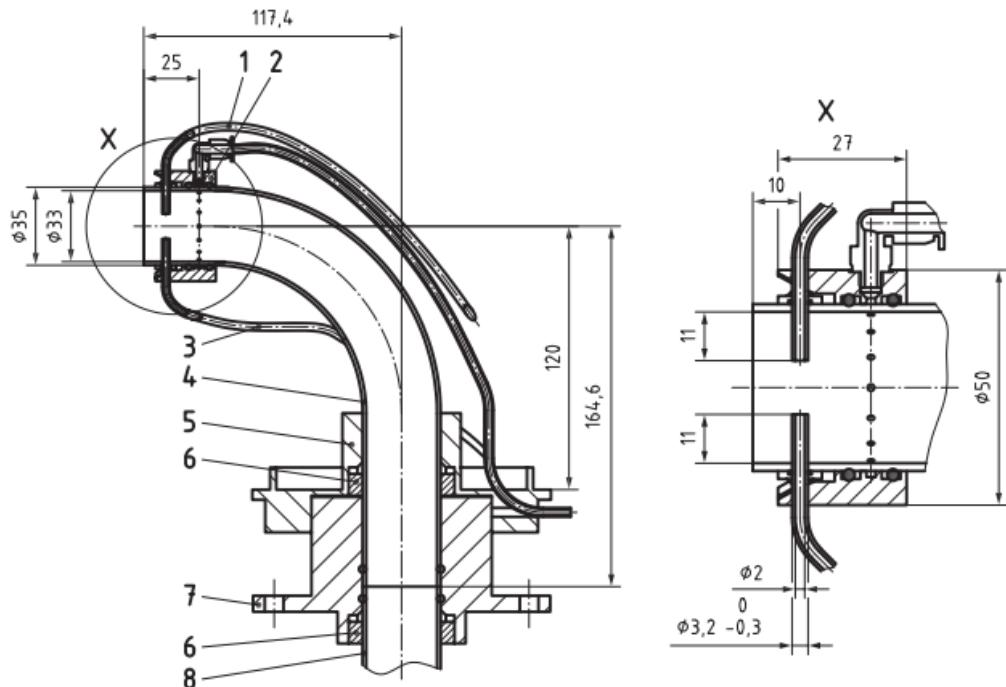
بعد مجموعه درگاه نمونه برداری حلقه محرک فشار، در شکل ۷ نشان داده شده است.

بعد لوله‌های نمونه، برای محاسبه دما با وارد کردن حسگر دما یا برای نمونه برداری CO_2 ، در شکل ۸ نشان داده شده است.

یادآوری - هنگام استفاده از روش تحلیل نفس به نفس CO_2 (روش ۳، استاندارد ISO16900-9)، به منظور اطمینان از انتقال سریع نمونه هوای استنشاق شده به تحلیل‌گر واکنش سریع CO_2 ، لوله مویرگی با قطر داخلی باریک وارد لوله نمونه CO_2 می‌شود (مورد ۳ در شکل ۵).

1- Pitot ring

ابعاد بر حسب میلی‌متر

راهنمای:

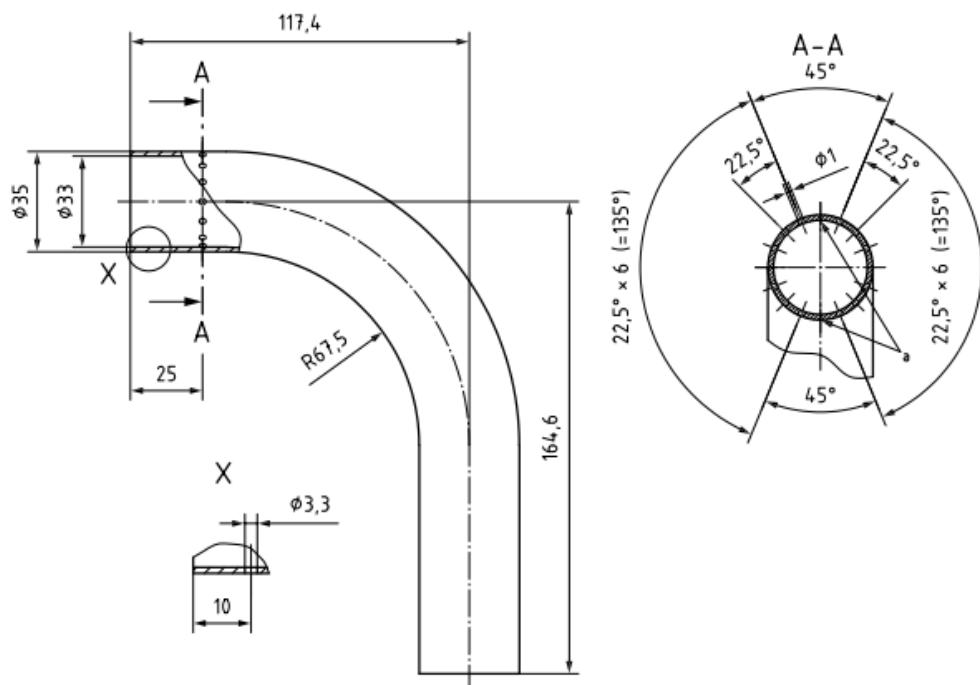
درگاه اندازه‌گیری دما	1
درگاه نمونه‌برداری فشار (حلقه پیتوت قرار گرفته بر روی ۱۴ سوراخ هر یک به قطر ۱ mm که به طور مساوی بر روی سطح مقطع لوله به جز سطوح عمودی بالا و پایین توزیع شده‌اند)	2
لوله نمونه‌برداری CO_2	3
لوله نای	4
فیکسچر سردیس RPD	5
پیچ رابط ^a	6
رابط سردیس RPD به نیم تنه RPD یا فیکسچر جایگزین	7
اتصال به شیر کنترل	8

a- Interface screw thread

یادآوری- رواداری‌ها مطابق با استاندارد ISO 2768-m می‌باشند.

شکل ۵- ابعاد مجموعه لوله نای، رابط و سوکت رابط

ابعاد بر حسب میلی متر

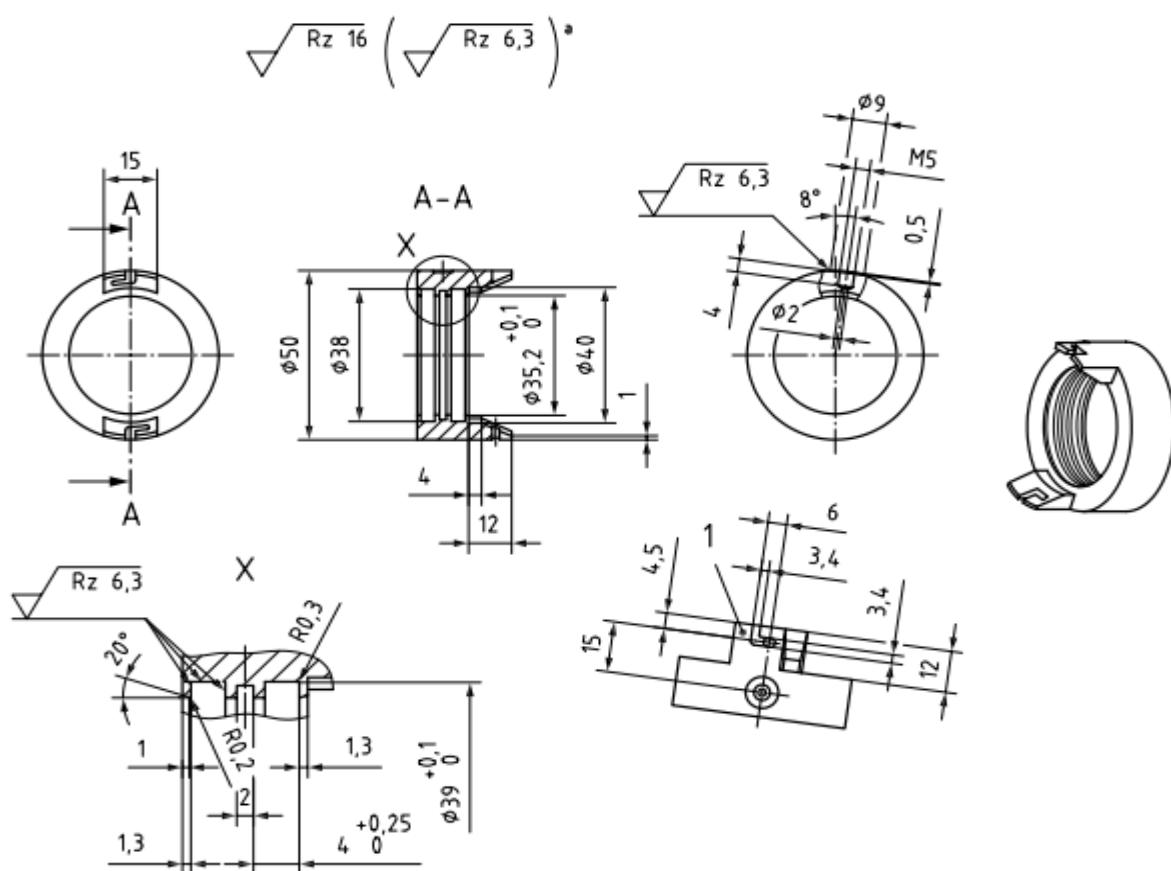

راهنمای:

توجه: بدون سوراخ در این موقعیت.
یادآوری - رواداری‌ها مطابق با استاندارد ISO 2768-m باشند.

شکل ۶- ابعاد مجموعه لوله نای: جزئیات لوله نای

ابعاد بر حسب میلی متر

راهنمای:

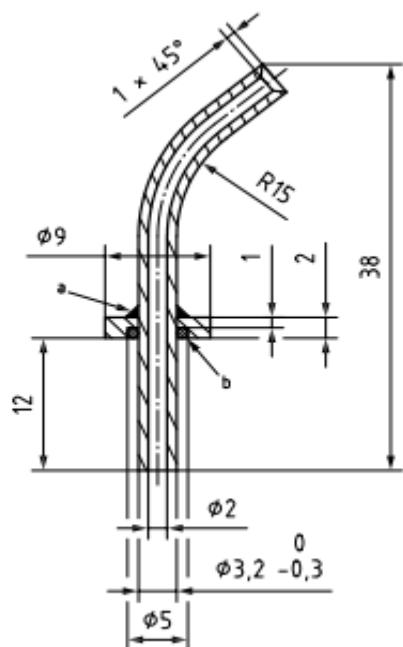
سوکت بایونت^۱ ۱

مطابق استاندارد ISO 1302 a

یادآوری: روادری‌ها مطابق با استاندارد ISO 2768-m می‌باشند.

شکل ۷- ابعاد مجموعه لوله نای: جزئیات حلقه محرک فشار (حلقه پیتوت)

بعاد بر حسب میلی‌متر

راهنمای:

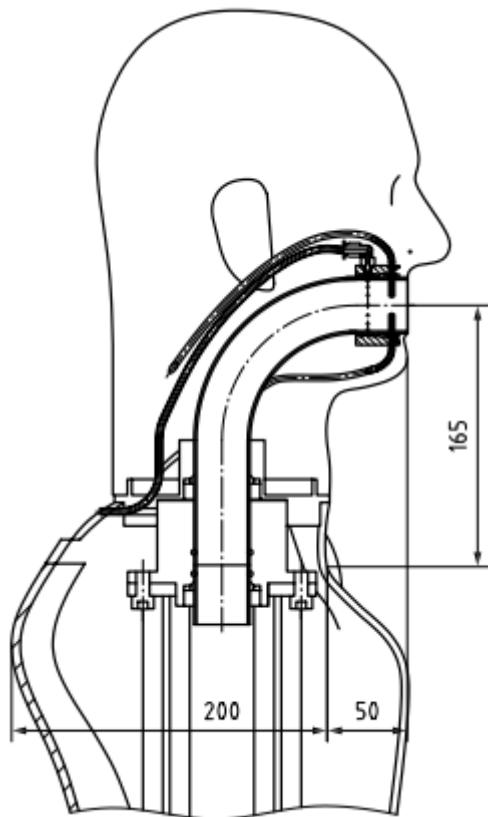
جوش داده شده	a
اورینگ	b

یادآوری: رواداری‌ها مطابق با استاندارد ISO 2768-m باشند.

شکل ۸- ابعاد مجموعه لوله نای: جزئیات لوله‌های نمونه‌برداری

۲-۴ نیم‌تنه RPD

نیم‌تنه RPD به عنوان نگهدارنده برای RPD و به عنوان پشتیبانی برای سردیس RPD مناسب، می‌باشد. نیم‌تنه برای نصب RPD استفاده می‌شود که نمی‌توان آن را به تنها یکی بر روی سردیس RPD نصب نمود. طراحی نیم‌تنه RPD کامل، مشخص نشده است ولی باید دارای مجموعه سوکت رابط مشخصی برای سردیس‌های RPD باشد. سوکت باید طوری در نیم‌تنه RPD قرار گیرد که مرکز مجموعه لوله نای در محل دهان سردیس RPD با جلوی سینه، به طور عمودی، هم‌راستا باشد. مرکز مجموعه لوله نای باید در ارتفاع ثابت $mm (165 \pm 3)$ از موقعیت استخوان سینه قرار می‌گیرد. موقعیت استخوان سینه در ناحیه سینه نیم‌تنه RPD و در فاصله $mm (50 \pm 3)$ نسبت به پشت جلوی سینه قرار می‌گیرد (به شکل ۹ مراجعه کنید).

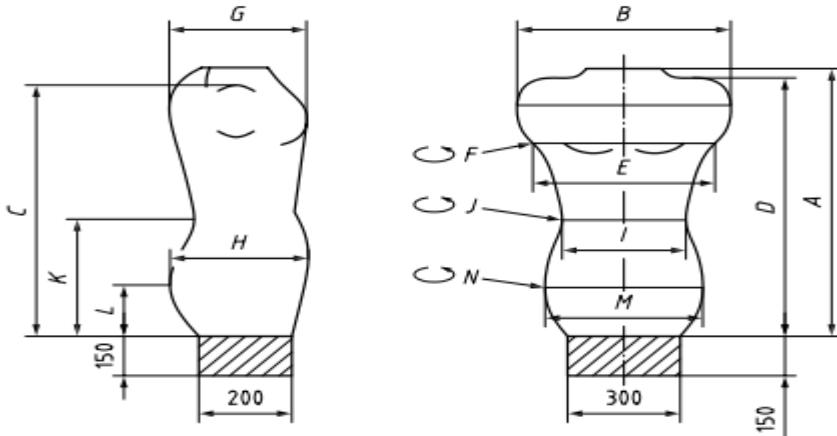
شکل ۹- موقعیت سردیس RPD در ارتباط با نیم‌تنه RPD (محل استخوان سینه)

نیم‌تنه‌های RPD باید ویژگی‌های زیر را داشته باشند:

- فضایی برای نصب داخلی شیلنگ‌ها و شیرها؛
- دسترسی به شیلنگ‌ها و شیرهای تنفس؛
- دارای سطح بسته، نه یک ساختار سیمی شکل باز؛
- شانه‌های افقی به اندازه کافی بزرگ برای نگهداری هارنس‌ها^۱، بدون لغزش؛
- بخش پایه (ناحیه سایه‌دار در شکل ۱۰) به منظور ایجاد فضای ۱۵۰ mm بین کف‌امیز و انتهای نیم‌تنه RPD.

شکل ۱۰ نیم‌تنه RPD مناسب، مطابق با استاندارد ۲-۱۶۹۷۶ ISO را نشان می‌دهد. ابعاد مربع نوعی، از میانگین‌گیری ابعاد پیکرستنجی جمعیت‌های مذکور و مؤنث به دست می‌آیند (به مرجع [۴] مراجعه کنید).

شکل ۱۱ سردیس ۱-RPD را که بر روی نیم‌تنه RPD نوعی قرار گرفته است، با نماهای رو برو، برش مقطعی و پشت، نشان می‌دهد.

مرجع راهنمای	كتاب راهنمای مرجع آدولت دیتا ^a	ابعاد ^b رواداری همه ابعاد ^c می باشد.
A	(۵۱)	۶۱۱ ^c
B	(۵۵)	۴۳۷
C	(۵۹)	۵۸۷
D	(۶۱)	۶۰۶
E	(۶۴)	۳۰۶
F	(۶۶)	۹۱۹
G	(۶۸)	۲۵۰
H	(۷۳)	۲۶۷
I	(۷۴)	۲۶۲
J	(۷۵)	۸۰۴
K	(۸۲)	۲۳۷
L	(۸۳)	۱۶۱
M	(۸۴)	۳۲۴
N	(۸۷)	۱۰۵۸

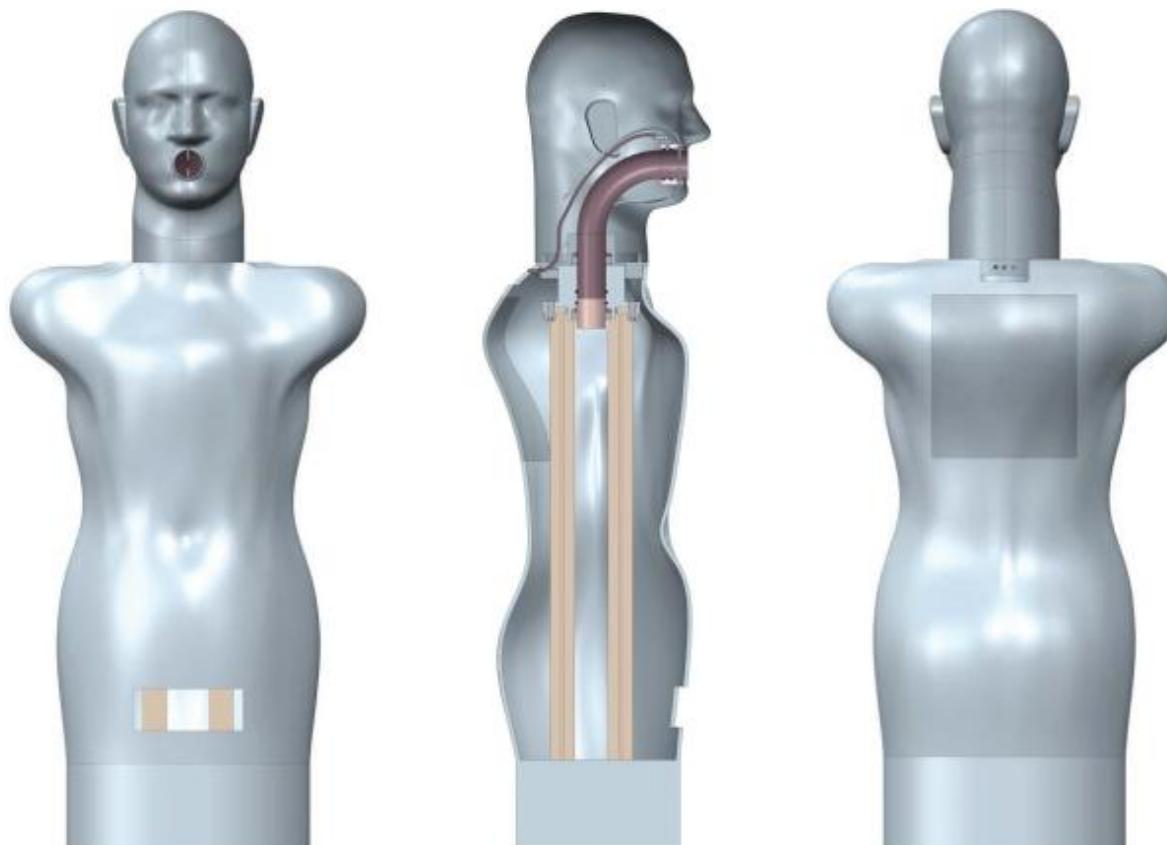
^a- ADULTDATA Handbook reference
^b ابعاد از مرجع [۴] به دست آمداند.
^c ابعاد بهمنظور همبستگی با هندسه گردن سردیس RPD، اصلاح شدهاند.

راهنما:

ارتفاع مهره های برجسته گردن (در حالت نشسته)	A
عرض شانه (دلتوئید ^۱)	B
ارتفاع شانه (قله کتف ^۲) (در حالت نشسته)	C
ارتفاع میان شانه ^۳ (در حالت نشسته)	D
عرض قفسه سینه ^۴ ، در سطح نوک پستانها	E
دور قفسه سینه، در سطح نوک پستانها	F
عمق قفسه سینه، در سطح نوک پستانها	G
پایین ترین عمق شکمی	H
عرض کمر	I
دور کمر- تورفتگی طبیعی	J
بیشینه ارتفاع انحنای کمر (در حالت نشسته)	K
ارتفاع خاجی ^۴ (در حالت نشسته)	L
عرض ران	M
دور میانه ران ^۵	N

- 1- Deltoid
- 2- Acromion
- 3- Mid-Shoulder
- 4- Sacral Height
- 5- Mid Hip

شكل ۱۰- نیم تنه RPD نوعی

شکل ۱۱- سرديس RPD-1 قرار گرفته روی نيمتنه نوعی با نماهای روبرو، برش مقطعي و پشت

۳-۴ دستگاه تنفس

دستگاه تنفس ساده آزمایشگاهی، عمل دم و بازدم انسان را با استفاده از هوای آزمایشگاهی عمل آوری نشده^۱ و الگوی تنفس سینوسی، شبیه‌سازی می‌کند.

دستگاه تنفس و قطعات مربوط به آن که مجموعه دستگاه تنفس را تشکیل می‌دهند باید ویژگی‌های مشخص زیر را داشته باشند.

الف- لوله^۲ و قطر لوله^۳ اتصال: طراحی سامانه لوله آزمون و شیرهای مسیریابی^۴ به ویژه با توجه به اندازه‌گیری دقیق در نرخ‌های تهویه بالا، می‌باشد. توصیه می‌شود از زانوهای ۹۰° تند استفاده نشود. لوله‌های اتصال باید دارای قطر داخلی به اندازه کافی بزرگ باشند تا بیشترین جریان هوا محدود نشود.

- 1- Untreated
- 2- Pipework
- 3- Tube Diameter
- 4- Routing Valves

یادآوری - لوله‌های دارای قطر ۲۵ mm یا بیشتر برای برآورده کردن این ویژگی، کافی هستند.

ب - انقباض‌هایی در مدار تنفس: بیشینه انقباض در مدار تنفس شامل شیرها، باید ناحیه سطح مقطعی به اندازه کافی بزرگ، داشته باشد تا بیشترین جریان هوا محدود نشود.

یادآوری - لوله‌های دارای قطر ۲۰ mm یا بیشتر برای برآورده کردن این ویژگی، کافی هستند.

پ - زمان پاسخ شیر رهاساز خارجی^۱: اگر شیرهای رهاساز خارجی در مدار تنفس استفاده شوند زمان پاسخ آن‌ها از رهاسازی تا بازبسته شدن کامل نباید بیشتر از ۵ ms باشد.

ت - حجم کل لوله اتصال: حجم موثر لوله‌گذاری بین خروجی دستگاه تنفس تا دهان سردیس RPD نباید بیشتر از ۱ L باشد.

ث - نشت ناپذیری: مجموعه دستگاه تنفس و مجموعه لوله نای از لحاظ نشستی، باید به گونه‌ای محکم شده باشند که در خلا یا افزایش فشار^۲، به مدت یک دقیقه برای ۲ kPa افزایش فشار یا خلاء بیشتر از ۰,۱ kPa نباشد.

یادآوری - نشت ناپذیری را می‌توان با یک روش دینامیک بررسی نمود. به پیوست الف مراجعه کنید.

ج - دمای عملیاتی: همه قطعات مجموعه دستگاه تنفس و وسایل آزمون مربوط مانند کنترل کننده‌ها، ترانس‌دیوسر فشار یا مکانیزم کنترل شکل موج رایانه‌ای^۳، باید در گستره دمای مورد انتظار برای آزمون‌هایی که اجرا می‌شوند، به طور رضایت‌بخشی عمل نماید.

۴-۴ شبیه‌ساز متابولیکی

شبیه‌ساز متابولیکی دستگاهی است که از الگوی تنفس سینوسی استفاده می‌کند ولی دارای قابلیت‌های بیشتری برای تهویه گاز استنشاقی برای شبیه‌سازی عملکردهای متابولیکی انسان می‌باشد. اکسیژن خارج شده و دی‌اکسیدکربن و رطوبت وارد گاز استنشاقی می‌شود. دما و رطوبت گاز استنشاقی در سطح معین فیزیولوژی انسانی، تنظیم می‌شود.

شبیه‌ساز متابولیکی و قطعات مربوط که مجموعه شبیه‌ساز متابولیکی را تشکیل می‌دهند، باید ویژگی‌های مشخص تعیین شده در اقلام الف تا ث زیربند ۳-۴ به همراه موارد زیر را داشته باشند.

الف - افزودن دی‌اکسیدکربن به مدار هوای استنشاقی: شبیه‌ساز متابولیکی باید قابلیت افزودن دی‌اکسیدکربن کافی به هوای استنشاقی، برای پوشش دادن همه گسترهای عملیاتی مشخص شده در استانداردهای عملکرد را داشته باشد.

1- Externally Triggered Valve Response Time

2- Over Pressure

3- Computerised Waveform Control Mechanisms

ب- مصرف اکسیژن: شبیه‌ساز متابولیکی باید قابلیت شبیه‌سازی مصرف اکسیژن بین $0\text{--}3 \text{ l/min}$ و $4\text{--}3 \text{ l/min}$ در سراسر گستره عملیاتی را داشته باشد.

پ- دما: شبیه‌ساز متابولیکی باید در ورودی شیر کنترلی که گاز استنشاقی را به لوله نای می‌رساند، قادر به تحويل گاز استنشاقی با دمای $(37 \pm 2)^\circ\text{C}$ باشد.

ت- رطوبت: شبیه‌ساز متابولیکی باید بدون تقطیر مایع استنشاقی، قادر به تحويل گاز استنشاقی با رطوبت 95% تا 100% باشد. این رطوبت، در ورودی دریچه کنترل منتهی به سردیس RPD اندازه‌گیری می‌شود.

۴-۵ الزامات عملکردی دستگاه‌های تنفس و شبیه‌ساز متابولیکی

۴-۵-۱ کلیات

دستگاه‌های تنفس و شبیه‌سازهای متابولیکی باید الزامات عملکردی زیر را برآورده کند.

۴-۵-۲ ونتیلاسیون لحظه‌ای

دستگاه تنفس یا شبیه‌ساز متابولیکی باید با استفاده از شکل موج سینوسی، قادر به ارائه تنظیمات ونتیلاسیون لحظه‌ای داده شده در جدول ۱، باشد.

جدول ۱- دستگاه تنفس/تنظیمات ونتیلاسیون لحظه‌ای شبیه‌ساز متابولیکی

بسامد تنفس چرخه تنفس در دقیقه	حجم جاری ^۱ l (BTPS)	تنظیمات ونتیلاسیون لحظه‌ای l/min (BTPS)
۱۰	۱	(10 ± 0.3)
۲۰	$1_{/}0$	(20 ± 0.4)
۲۰	$1_{/}5$	(30 ± 0.6)
$23_{/}3$	$1_{/}5$	(35 ± 0.7)
۲۰	۲	(40 ± 0.8)
۲۵	۲	$(50 \pm 1_{/}0)$
$32_{/}5$	۲	$(65 \pm 1_{/}3)$
۳۴	$2_{/}5$	$(85 \pm 1_{/}7)$
۴۲	$2_{/}5$	$(105 \pm 1_{/}1)$
۴۵	۳	$(135 \pm 1_{/}4)$
1- Tidal volume		

۳-۵-۴ تغییر^۱ تنظیمات ونتیلاسیون

دستگاه تنفس یا شبیه‌ساز متابولیکی باید قابلیت تغییر از یک مقدار ونتیلاسیون به مقدار دیگر در کمتر از ۶۰٪ را داشته باشد. توقف دستگاه در طول رویه تغییر از مقداری به مقدار دیگر، برای یک مرتبه مجاز است.

۴-۵-۴ مشخصات خروجی

دستگاه تنفس یا شبیه‌ساز متابولیکی باید مشخصات خروجی را هنگامی که ابزار تصدیق شده RPD مناسب به مجموعه سردیس RPD یا مجموعه لوله نای وصل می‌شود، نشان دهد. این مشخصات خروجی در محدوده مقادیر مشخصی از نمودار کار تنفسی در جدول ۱ استاندارد ملی ایران شماره ۱۹۶۹۴-۱۲: سال ۱۳۹۶ می‌باشند. نمودار فشار- حجم با ترسیم فشار در برابر تغییر حجم در طول یک چرخه تنفس رسم می‌شود. سطح زیر نمودار، متناسب با کار تنفسی (WOB)^۲ می‌باشد؛ به استاندارد ملی شماره ۱۹۶۹۴-۱۲: سال ۱۳۹۶، مراجعه کنید.

۴-۶ ابزار تصدیق RPD

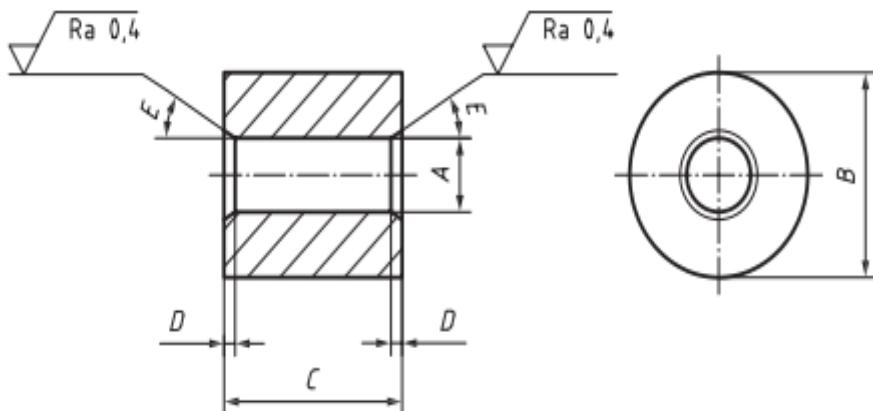
۱-۶-۴ کلیات

برای نشان دادن قرارگیری عملکرد تجهیزات/رویه آزمون آزمایشگاهی در بین حدود مشخص تعریف شده توسط استانداردهای روش آزمون مربوط، ابزار تصدیق RPD از طریق آزمون‌های تصدیق، به کار برده شوند.

۲-۶-۴ اورفیس‌های^۳ تصدیق

عملکرد خروجی مجموعه‌های دستگاه تنفس و شبیه‌ساز متابولیکی به هنگام وصل به مجموعه لوله نای، باید با استفاده از اورفیس‌های تصدیق استاندارد شده برای ایجاد نمودارهای فشار- حجم، تصدیق شوند (به استاندارد ملی ایران شماره ۱۹۶۹۴-۱۲ مراجعه کنید). ابعاد و ساختار دو اورفیس استاندارد شده A و B، در شکل ۱۲ نشان داده شده است. اورفیس‌های تصدیق باید از فولاد ضدزنگ ساخته شده باشد. زبری میانگین تقریبی هر یک از سطوح سوراخ^۴ و پخ^۵ در دهانه‌ها^۶ باید $0.4 \mu\text{m}$ باشند، یعنی این سطوح صیقل داده شده باشند.

-
- 1- Switching
 - 2- Work Of Breathing
 - 3- Orifices
 - 4- Bore
 - 5- Chamfer
 - 6- Openings

ابعاد	Aورفیس	Bورفیس
A	۱۲.۸۵ mm تا ۱۲.۸ mm	(۹.۵۳ ± ۰.۰۳) mm
B	(۲۵.۴ ± ۰.۲) mm	(۹.۵۳ ± ۰.۲) mm
C	(۱.۵ ± ۰.۱) mm	(۲.۰ ± ۰.۱) mm
D	(۳.۰ ± ۱)°	
E		

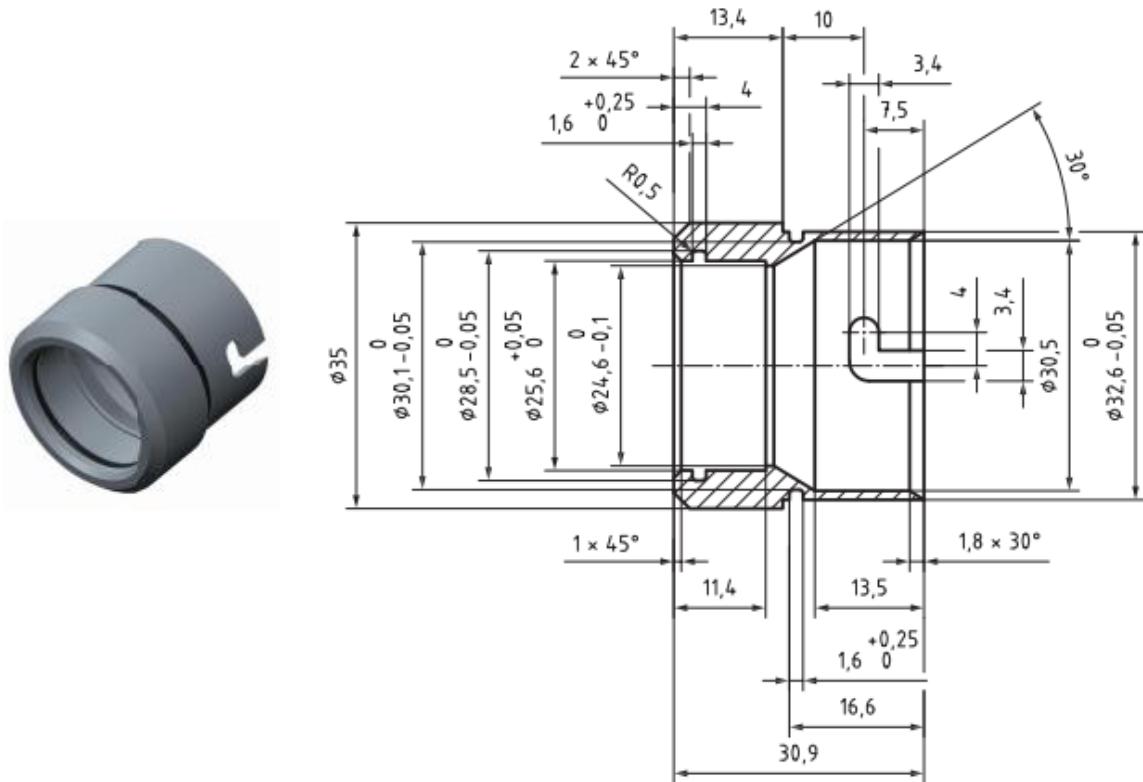
شکل ۱۲- نشانگرهای ابعاد برای اورفیس‌های تصدیق

۳-۶-۴ آدپتور^۱ اورفیس تصدیق

آدپتور اورفیس تصدیق نشان داده شده در شکل های ۱۳ و ۱۴ باید در محلی که از پیش تنظیم شده است، دهانه های تصدیق مشخص شده در شکل ۱۲ را به مجموعه سردیس RPD یا مجموعه لوله نای وصل کند تا امکان انجام آزمون های کار تنفس مشخص شده در زیربند ۴-۶-۴ فراهم شود.

شکل هندسی و ابعاد آدپتور اورفیس تصدیق که برای اتصال اورفیس ها به سردیس RPD یا مجموعه لوله نای به کار برده می شود، در شکل ۱۳ نشان داده شده است. مثالی از مجموعه سردیس RPD با اورفیس تصدیق، وارد شده به آدپتور اورفیس تصدیق نیز در شکل ۱۴ نشان داده شده است.

ابعاد بر حسب میلی متر

ب- نمایش سه بعدی اورینگ

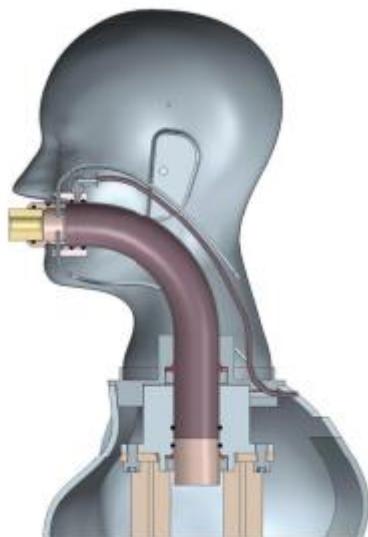
الف- طراحی تولید

اندازه اورینگ: ۰۲۵۱-۱۶

۰۲۹۱-۲۶

یادآوری- رواداری مطابق استاندارد ISO 2768-m می باشد.

شكل ۱۳- آداتور اورفیس تصدیق

شکل ۱۴- مثالی از مجموعه سردیس RPD-5 و سوراخ تصدیق، وارد شده به مبدل سوراخ تصدیق و قرارگرفته در دهانه مجموعه لوله نای

۴-۶-۴ رویه تصدیق برای کار تنفس

رویه تصدیق مشخصات خروجی دستگاه تنفس یا شبیه‌ساز متابولیکی به صورت زیر می‌باشد.

- دستگاه تنفس یا مجموعه شبیه‌ساز متابولیکی را به مجموعه نای متصل کنید.
- یادآوری- به طور کلی مجموعه نای داخل سردیس RPD قرار می‌گیرد اما رویه تصدیق می‌تواند فقط با استفاده از مجموعه نای و بدون سردیس RPD انجام گیرد.
- اورفیس تصدیق با اندازه مناسب را برای گستره‌ای از حجم‌های لحظه‌ای^۱ تحت آزمون انتخاب کنید. (به جدول ۱، استاندارد ملی شماره ۱۹۶۹۴-۱۲: سال ۱۳۹۶، مراجعه کنید) اورفیس تصدیق را به آدپتور اورفیس تصدیق وارد کنید و مطمئن شوید که در برآمدگی ثبیت موقعیت^۲ آدپتور قرار می‌گیرد. توجه کنید که تنظیمات حجم لحظه‌ای، به استفاده از اورفیس تصدیق بزرگتر نیاز دارند و بالعکس.
- آدپتور اورفیس تصدیق را به مجموعه لوله نای وارد کرده و اتصال دهنده‌های بایوت را به لوله‌های درگاه نمونه‌برداری محکم ببندید.
- دستگاه تنفس/شبیه‌ساز متابولیکی را روشن کنید و رویه کار تنفس را که در استاندارد ملی شماره ۱۲: سال ۱۳۹۶، برای گستره‌ای از تنظیمات حجم لحظه‌ای مناسب با اندازه اورفیس تصدیق انتخاب شده، انجام دهید.

- کار تنفس را برای هر حجم لحظه‌ای محاسبه کنید. خروجی دستگاه تنفس/مجموعه شبیه‌ساز متابولیکی در صورتی قابل قبول است که کار محاسبه شده مربوط به مقادیر تنفس در گستره روداری برای هر یک از تنظیمات ارائه شده در جدول ۱ استاندارد ملی شماره ۱۹۶۹۴-۱۲: سال ۱۳۹۶ قرار داشته باشد.

یادآوری- رویه تصدیق مشخص می‌کند که آیا دستگاه تنفس قابل قبول را دارد یا ندارد. وقتی نتایج کار تنفس بین حدود قابل قبول نباشد، رویه تصدیق بیانگر وجود نقص در دستگاه تنفس یا شبیه‌ساز متابولیکی و لوله‌ها است. نقایص متدالی که می‌توانند موجب انحراف نتایج کار تنفس از نتایج ارائه شده در جدول ۱ استاندارد ملی شماره ۱۹۶۹۴-۱۲: سال ۱۳۹۶، شوند شامل موارد زیر است:

- نشتی در سامانه؛

- انحنای‌های بسیار تیز یا زانوهای 90° در لوله‌ها؛

- محدودیت‌های جریان در لوله‌ها؛

- شکل موج نادرست (غیرسینوسی)؛

- محاسبات نادرست.

۵-۶-۴ لوله تصدیق دی‌اکسیدکربن RPD و آداپتور لوله تصدیق

مشخصات خروجی سامانه‌های آزمون برای اندازه‌گیری مقدار میانگین دی‌اکسیدکربن هوای دمیده (به استاندارد ISO 16900-9 مراجعه کنید) را می‌توان با استفاده از لوله‌های تصدیق دی‌اکسیدکربن و آداپتور لوله تصدیق دی‌اکسیدکربن تصدیق نمود. رویه تصدیق براساس روش داده شده در پیوست ب استاندارد ISO 16900:2015 می‌باشد.

لوله‌های تصدیق دی‌اکسیدکربن (شکل ۱۵) به آداپتور لوله تصدیق دی‌اکسیدکربن وصل می‌شوند (شکل ۱۶). آداپتور تصدیق دی‌اکسیدکربن نیز با استفاده از اتصال دهنده‌های بایونت به مجموعه لوله نای متصل می‌گردد (شکل ۱۷).

دو حجم تصدیق عبارتند از ml (250 ± 50) و ml (500 ± 50) می‌باشند. درستی رویه تصدیق به آگاهی دقیق از حجم واقعی لوله تصدیق به اضافه حجم آداپتور لوله تصدیق مورد استفاده برای آزمون، بستگی دارد. که جابجایی آب، روش مناسبی برای تعیین دقیق این حجم می‌باشد.

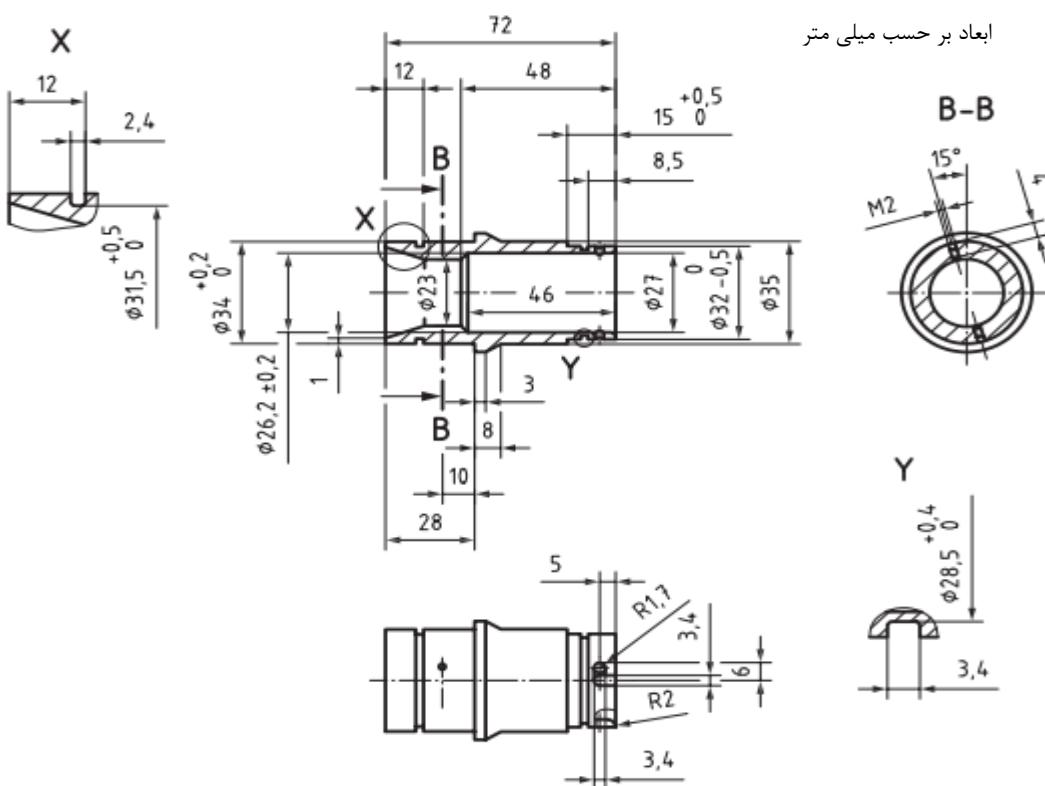

ب-تیوب ۵۰۰

الف-تیوب ۲۵۰

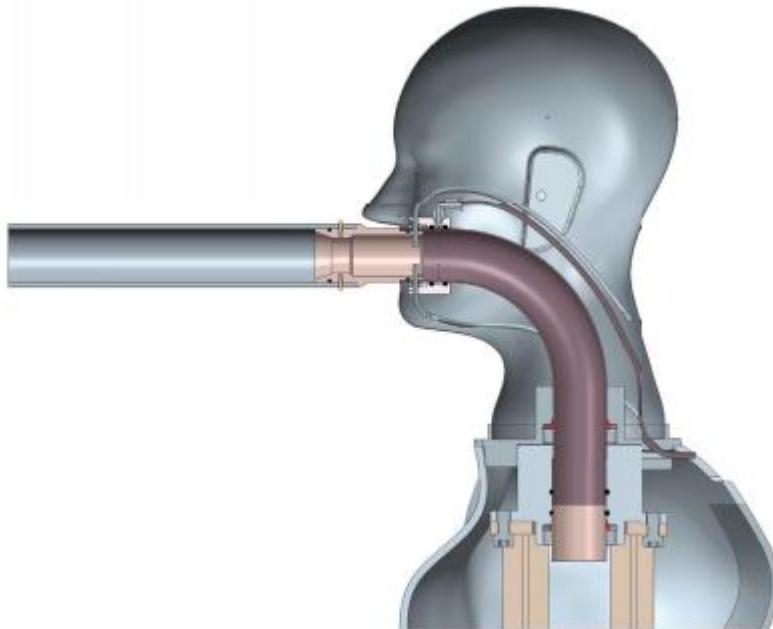
یادآوری- قطر داخلی ۳۵ mm می‌باشد. طول لوله به محاسبات حجم بستگی دارد.

شکل ۱۵- لوله‌های تصدیق دی‌اکسیدکربن RPD

یادآوری- رواهاری مطابق با استاندارد ISO 2768-m می‌باشد.

شکل ۱۶- آداپتور تیوب تصدیق دی‌اکسیدکربن RPD- نقشه تولیدی

شکل ۱۷- مثالی از مجموعه سردیس RPD با لوله تصدیق دیاکسیدکربن وارد شده به مبدل لوله تصدیق و قرارگرفته در دهانه لوله نای

۷-۴ ابزار RPD

۱-۷-۴ شبیه‌ساز فیلتر

هنگامی که رابط تنفسی (RI)^۱ شامل اتصال دهندۀ استانداردسازی شده باشد، شبیه‌ساز فیلتر برای الزامات آزمون ارائه شده در استانداردهای عملکرد به کار برده می‌شود. آزمون‌های ویژه کاربردی در قسمت‌های مرتبط از استاندارد ISO16900 شرح داده شده‌اند.

شبیه‌ساز فیلتر باید مشخصات زیر را داشته باشد:

- طول سراسری: 120_0^{+3} mm شامل رزوه^۲، به جز اتصال ورودی؛
- قطر: 120_0^{+3} mm؛
- موقعیت مرکز ثقل: (45 ± 5) mm از انتهای اورفیس رزوه؛
- شکل رزوه: استاندارد ISO 17420-3؛
- وزن: g (500 ± 5)؛
- مقاومت جریان هوای Pa: (1000 ± 20) در (110 ± 3) l/min؛
- اتصال ورودی: قابلیت پذیرش شیلنگ هوای تازه سبک وزن؛

1- Respiratory Interface
2- Thread

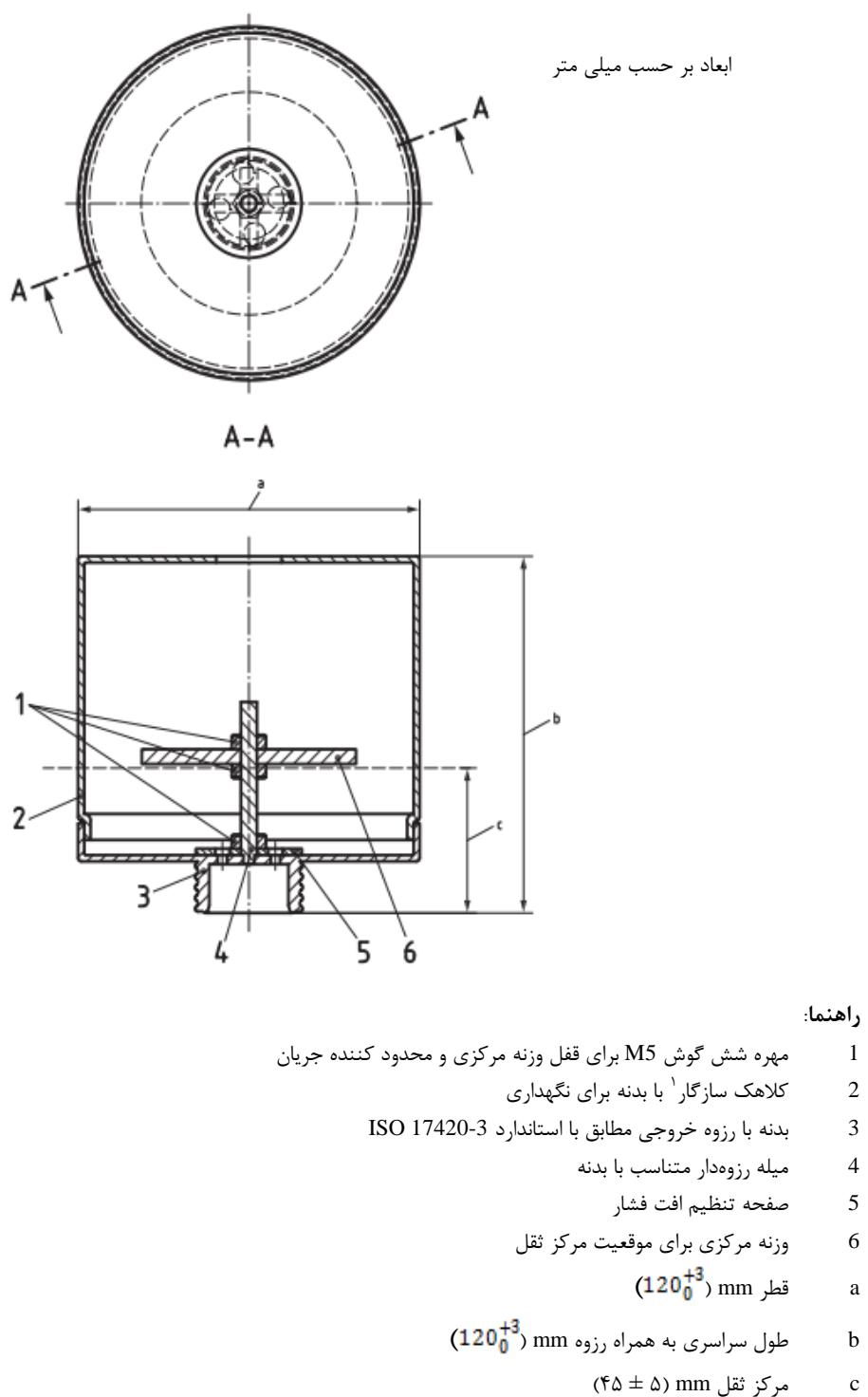
- نگهداری: تمیز کردن آسان؛
- نشت ناپذیری: باید نشت ناپذیر باشد به گونه‌ای که تغییر در خلا یا افزایش فشار، در فشار ۲ kPa یا خلاء، بیشتر از ۱ kPa/min نباشد؛
- مواد ساختاری: مقاوم در برابر خوردگی.

طرح‌واره‌ای از شبیه‌ساز فیلتر در شکل ۱۸ و نمای گستردۀ شبیه‌ساز فیلتر در شکل ۱۹ نشان داده شده است. طرح‌های تولید قطعات جداگانه، به صورت زیر است:

- بدنۀ دارای رزوه (به شکل ۲۰ مراجعه کنید)؛
- وزنه مرکزی (به شکل ۲۱ مراجعه کنید)؛
- صفحه تنظیم افت فشار (به شکل ۲۲ مراجعه کنید)؛
- میله رزوهدار (به شکل ۲۳ مراجعه کنید).

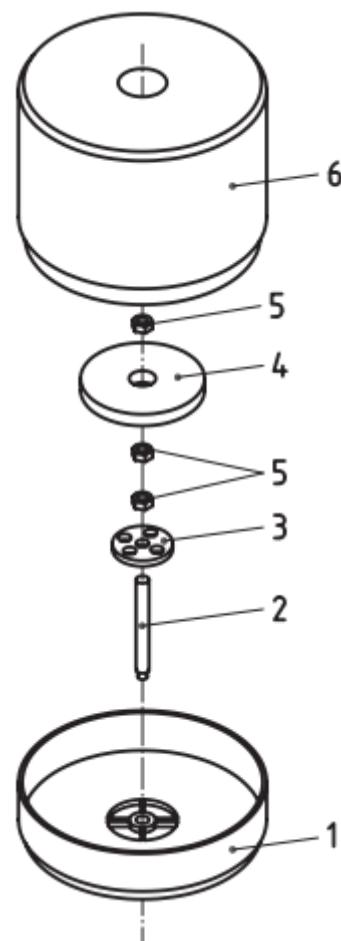
وزنه مرکزی می‌تواند در ارتفاعی روی میله رزوهدار برای ایجاد امکان قرارگیری مرکز ثقل شبیه‌ساز فیلتر در فاصلۀ ۴۵ mm از اورفیس رزوه تنظیم شود (به شکل ۱۸-پ مراجعه کنید).

صفحه تنظیم افت فشار (به شکل‌های ۱۸ و ۱۹ و ۲۲ مراجعه کنید) امکان تنظیم افت فشار برای رسیدن به مقاومت جریان هوای مشخص را میسر می‌کند. به منظور افزایش یا کاهش ناحیه سطح مقطع خروجی برای تنظیم مقاومت جریان هوا، صفحه چرخانده می‌شود.

1- Interference fit

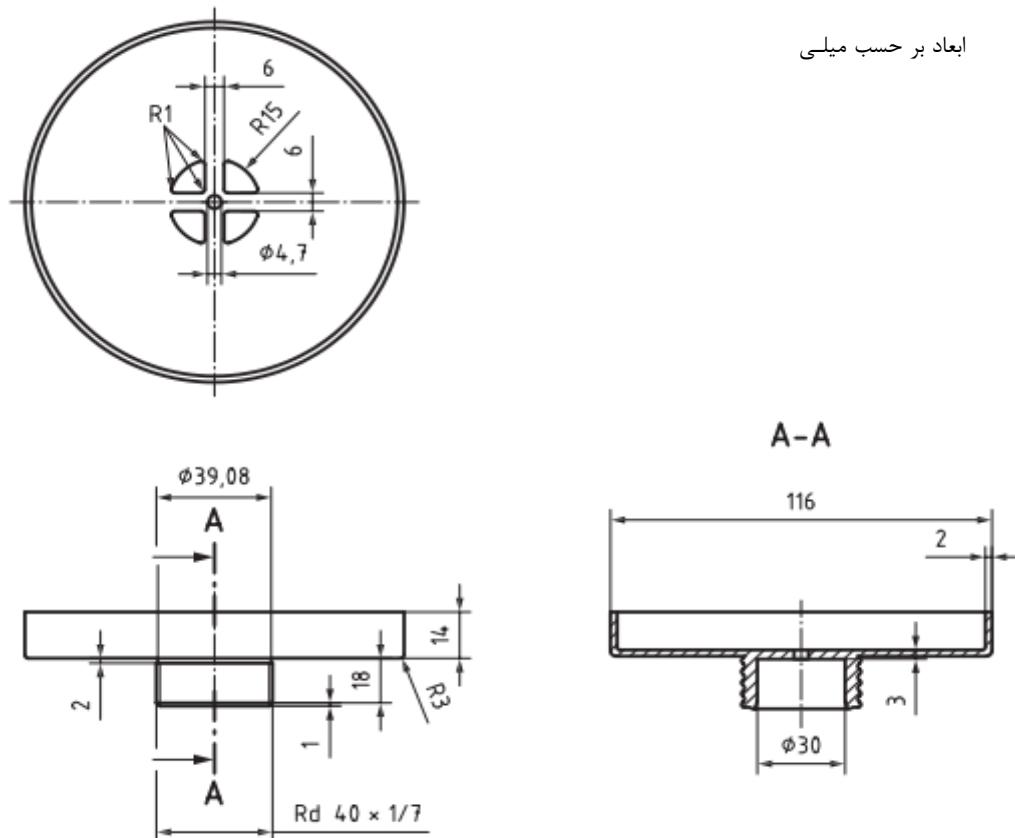
شکل ۱۸- طرح‌واره‌ای از شبیه‌ساز فیلتر

راهنمای:

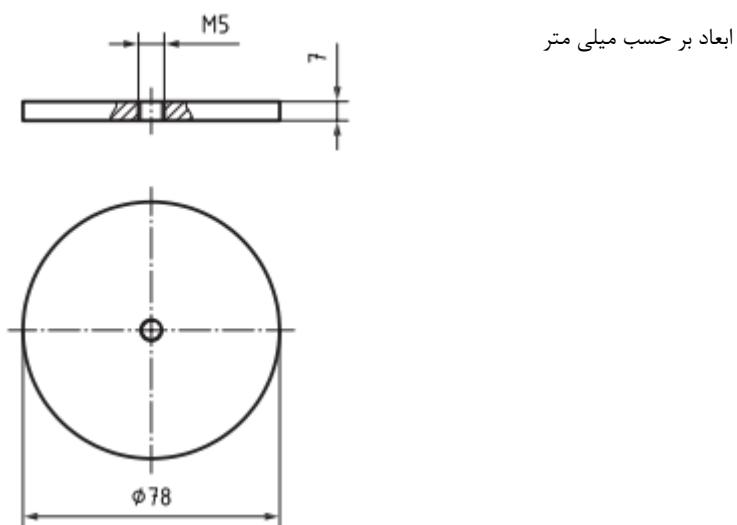
بدنه با رزوه مطابق با استاندارد ISO 17420-3	1
میله رزوه‌دار	2
صفحه تنظیم افت فشار	3
وزنه مرکزی برای موقعیت مرکز ثقل	4
مهره شش گوش M5	5
کلاهک	6

شکل ۱۹- نمای گستردگی از مجموعه شبیه‌ساز فیلتر

یادآوری - روداری مطابق با استاندارد ISO 2768-m می‌باشد.

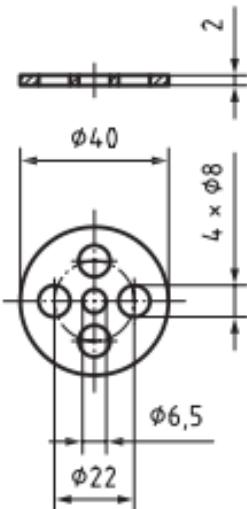
شکل ۲۰ - نقشه تولید شبیه‌ساز فیلتر - بدنه با رزوه خروجی

یادآوری - روداری مطابق با استاندارد ISO 2768-m می‌باشد.

شکل ۲۱ - نقشه تولید شبیه‌ساز فیلتر - وزنه مرکزی

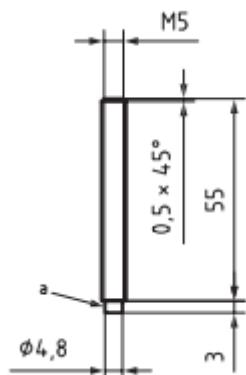
بعاد بر حسب میلی متر

یادآوری - رواداری مطابق با استاندارد ISO 2768-m می‌باشد.

شکل ۲۲ - نقشه تولید شبیه‌ساز فیلتر - صفحه تنظیم افت فشار

بعاد بر حسب میلی متر

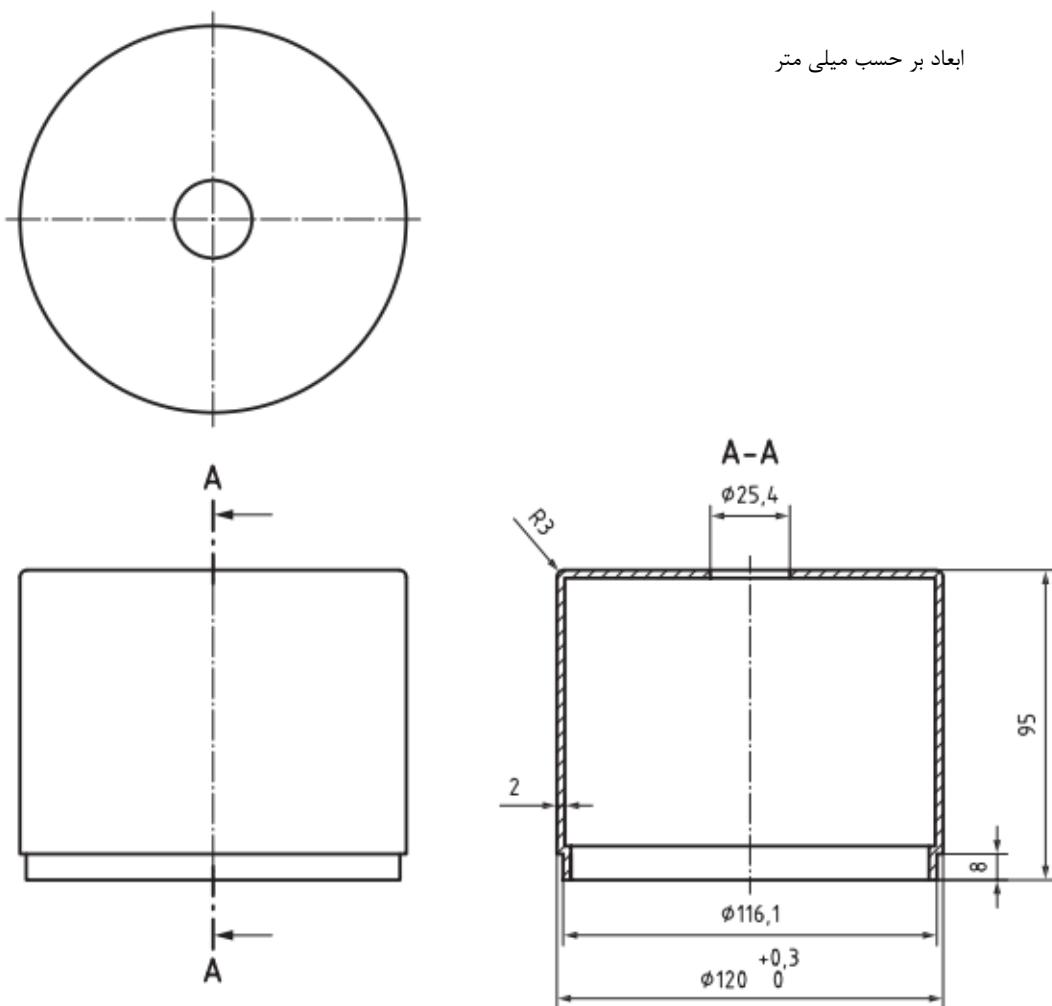

راهنمای:

a انتهای ماشین کاری شده برای جازدن مناسب در بدنه.

یادآوری - رواداری مطابق با استاندارد ISO 2768-m می‌باشد.

شکل ۲۳ - نقشه تولید شبیه‌ساز فیلتر - میله رزوهدار

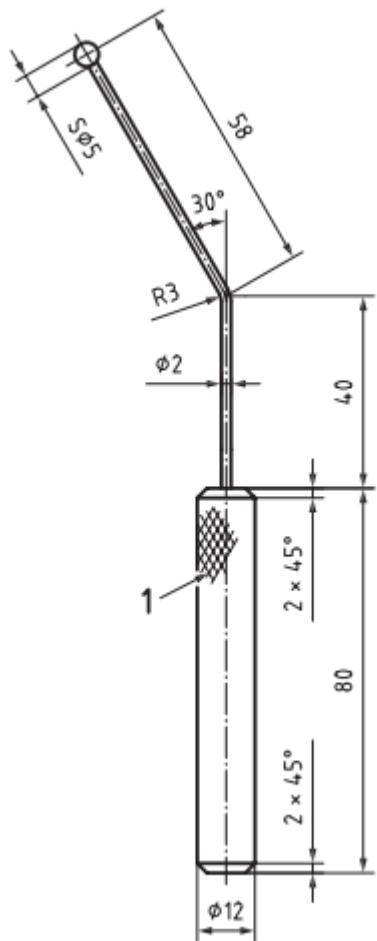
یادآوری - روداری مطابق با استاندارد ISO 2768-m می‌باشد.

شکل ۲۴ - نقشه تولید شبیه‌ساز فیلتر - کلاهک

۲-۷-۴ پروب نیرو_x

پروب نیرو_x که در استاندارد ISO 16900-6 شرح داده شده، برای ارزیابی این‌که آیا لازم است که آزمون استحکام مکانیکی بر روی اجزا یا قطعه‌ای معین از RI RPD انجام شود یا خیر، پروب نیرو_x که در شکل ۲۵ نشان داده شده، استفاده می‌شود. این پروب را باید برای اعمال فشار بر RPD با بارگذاری هر نیرویی بر روی آن استفاده نمود.

ابعاد بر حسب میلی متر

راهنمای:

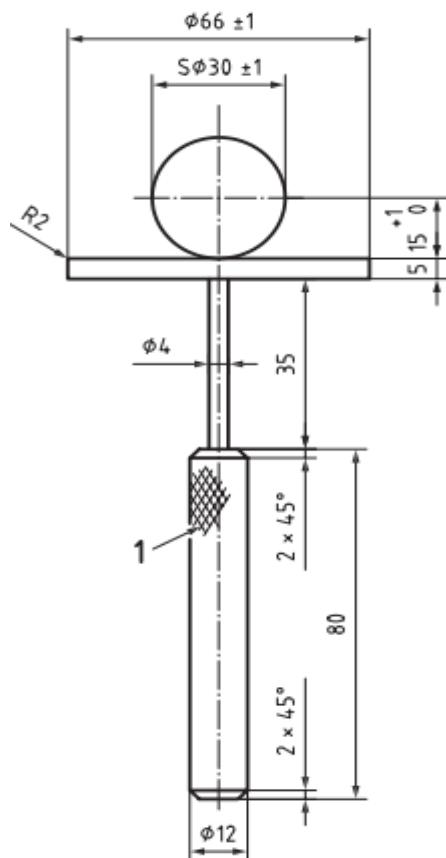
- 1 سطح، آجردار شده به صلاح دید سازنده
- یادآوری - رواداری مطابق با استاندارد ISO 2768-m می باشد.

شکل ۲۵ - پروب نیروی F_x

۳-۷-۴ پروب شناسایی سطح بدون حفاظ

همان طور که در استاندارد ISO16900-6 شرح داده شده، برای ارزیابی این که آیا قسمتی از RPD بدون حفاظ در نظر گرفته شده و بنابراین باید الزامات جلوگیری از جرقه های سایشی استانداردهای عملیاتی را برآورده نماید یا خیر، پروب شناسایی سطح بدون حفاظ که در شکل ۲۶ نشان داده شده، استفاده می شود.

ابعاد بر حسب میلی متر

راهنمای:

سطح، آجردار شده به صلاح دید سازنده
یادآوری - رواداری مطابق با استاندارد ISO 2768-m می باشد.

شکل ۲۶ - پروب شناسایی سطح بدون حفاظ

پیوست الف

(آگاهی دهنده)

رویه دینامیک برای آزمون نشتی دستگاه‌های تنفس و شبیه‌سازهای متابولیکی

الف-۱ کلیات

رویه‌های آشکارساز نشتی که بدون عملکرد کامل دستگاه تنفس یا شبیه‌ساز متابولیکی انجام شده‌اند، به همان اندازه که برای ارزیابی تجهیزات استفاده می‌شود، تحلیل کاملی از سامانه ارائه نمی‌کنند. رویه دینامیک نشان داده شده در ادامه، دستگاه تنفس یا شبیه‌ساز متابولیکی را به عنوان یک مجموعه کامل ارزیابی می‌کند.

الف-۲ پیشینه

تصدیق بی‌نقصی هر دستگاه تنفسی یا مجموعه شبیه‌ساز متابولیکی ضروری است. بسته به طراحی، سازوکار مورد استفاده برای درزگیری افزاره با گذشت عمر و استفاده، تحلیل می‌رود. این رویه، کل نشتی سامانه را ارزیابی خواهد کرد. برای حذف هر گونه منبع احتمالی کاهش فشار قبل از ارزیابی بقیه نشتی پیستون یا دیافراگم درزگیری، ممکن است انجام آزمون بعدی^۱ لازم باشد.

دستگاه‌های تنفس و شبیه‌سازهای متابولیکی به طور کلی برای فشار نسبتاً پایین، معمولاً کمتر از ۲ kPa تا ۳ kPa، کار می‌کند. این مقدار فشار، بیش از حدود تحمل فیزیولوژی انسانی است و توصیه می‌شود که در حدود عملکرد مورد انتظار RPD معمولی تحت آزمون، باشد.

الف-۳ تجهیزات و پیکربندی

برای آشکارشازی اتلاف گاز محتوی، استفاده از افزاره اندازه‌گیری با امکان ایجاد تنفس شبیه‌سازی شده چرخه‌ای، الزامی است. برای مثال، همان دستگاه برای اعمال فشار به سامانه و ثبت تغییر در حجم سامانه، به کار برده می‌شود.

لازم است که موقعیت شروع و پایان حرکت دستگاه تنفس یا شبیه‌ساز متابولیکی مشخص شود. این «موقعیت مبدأ»^۲ به عنوان نقطه شروع و پایان آزمون تنفس دینامیک، ثابت می‌شود. روشی برای شمردن تعداد معینی از چرخه‌ها (حداقل ۱۰۰) مورد نیاز است. محرک‌های موتور پله‌ای^۳ این کار را با بازخورد شمارش دقیق پالس انجام می‌دهند. اگر سامانه ترمز مناسبی برای موتور به کار رود، سؤیچ لمسی در سامانه

1- Subsequent Testing

2- Home Position

3- Stepper Motor Drives

آنالوگ، قابل قبول است. در ماشین‌های چرخشی^۱ نقطه مرگ بالایی^۲ به اندازه کافی مناسب، قابل تعریف است.

دستگاه تنفس یا شبیه‌ساز متابولیکی با درزبندی، به افزاره اندازه‌گیری وصل می‌شود. توصیه می‌شود که حجم کافی از هوای نگه داشته شده در افزاره اندازه‌گیری برای تطبیق شروع تنفس بدون توجه به محل شروع در چرخه تنفس، وجود داشته باشد. فشار سامانه با افزودن وزنه به زنگ یا برداشتن وزنه از سامانه وزنه تعادل، تنظیم می‌شود. پایش پیوسته فشار چرخه تنفسی با استفاده از درگاه نمونه برداری فشار در مجموعه لوله نای، آزمون پایدار برای سایش و نشتی را تضمین می‌کند.

الف-۴ مثال

روش بلپراور^۳ که در ادامه شرح داده می‌شود، موازنی زنجیری را به کار می‌گیرد (به شکل الف-۱ مراجعه کنید). این افزاره اندازه‌گیری حجم، متعادل است و نیروی ارشمیدوس آب^۴ از طریق وزن زنجیری که از قرقره عبور می‌کند، جبران می‌شود. ای افزاره در پیکربندی عادی خود، حداقل وزن/فشار بر روی گاز جمع‌آوری شده را نشان می‌دهد.

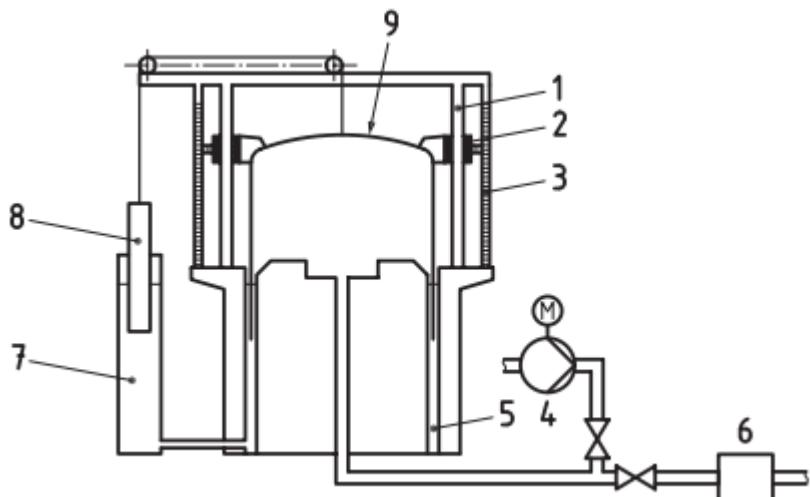
در این محاسبات، جبران بخار آب در نظر گرفته نمی‌شود زیرا اثر آن در سامانه متعادل از نظر دمایی، حداقل است. برای ماشین آلات، ظرف آب و محیط تنفس، شرایط دمای پایدار و یکسان، الزامی است

1- Rotary-cam Type Machines

2- Top-Dead-Centre

۳- بلپراور، یک گازسنج موازنی زنجیری با حجم ۱۲۰ l ساخت شرکت Warren E Collins. مثالی از محصولات تجاری مناسب موجود می‌باشد، این اطلاعات برای راحتی کاربران این استاندارد ارائه می‌شود و مبین تایید این محصول توسط سازمان ملی استاندارد ایران نمی‌باشد. اگر محصولات مشابه نتایج یکسانی را ارائه نمایند، می‌توانند مورد استفاده قرار گیرند.

2- Buoyancy of Water

راهنما:

افزاره تحت آزمون	6	شفت راهنما	1
مخزن	7	بلرینگ طولی ^۱	2
وزنه تعادل	8	حجم سنج	3
زنگ	9	دمنده هوا	4
		مایع آبیندی	5

1- Longitudinal Ball Bearing

شکل الف-۱- گازسنج موازنۀ زنجیری

الف-۵ رویه

رویه ارزیابی نشته به صورت زیر است (برای اطلاعات بیشتر به مرجع [۳] مراجعه کنید).

- به منظور جلوگیری از سرریز شدن مایع در هنگامی که زنگ تحت فشار قرار می‌گیرد، مقداری از مایع موجود در منبع را خالی کنید (به راهنمای ۹ در شکل الف-۱، مراجعه کنید).
- برای رسیدن به فشار 0.5 ± 0.5 kPa با استفاده از دمنده هوا (به راهنمای ۴ در شکل الف-۱، مراجعه کنید) یا سازوکار معادل، فشار را به تدریج اعمال کنید.
- دستگاه تنفس یا شبیه‌ساز متابولیکی را در «موقعیت مبدأ» قرار دهید.
- حجم شروع را در حجم سنج، ثبت کنید (به راهنمای ۳ در شکل الف-۱ مراجعه کنید).
- تعداد چرخه‌های تنفس لازم (حداقل ۱۰۰) را آغاز کنید.

توصیه می‌شود که نرخ چرخه آهسته^۱ طوری به کار برد شود که اثرات اینرسی بر روی منبع بل پراور را به حداقل برساند. اثبات شده است که ده چرخه در هر دقیقه برای پایش درزگیری پیستون با حساسیت

1- Slow Cycle Rate

مناسب، کافی است. استفاده از ضربه‌شمار دیجیتالی یا مکانیکی توصیه می‌شود. توصیه می‌شود که برای ارزیابی حجم جاری انتخاب شده، یکی از تنظیمات نرخ ونتیلاسیون استاندارد^۱، باشد.

- دستگاه تنفس/شبیه ساز متابولیکی را در تعداد چرخه کامل مورد نیاز، متوقف کنید.
- مقدار پایانی را روی مقیاس حجم، ثبت کنید.

حجم نشته، تفاضل بین حجم پایانی و حجم شروع می‌باشد. درصد نشته را می‌توان با تقسیم حجم نشته بر حجم کل تنفس شده محاسبه کرد. برای مثال اگر حجم نشته ۱۰۰٪ بعد از ۱۰۰ مرتبه تنفس با حجم جاری ۳۱ باشد، درصد نشته برابر با $\frac{31}{100} \times 100\% = 31\%$ خواهد بود.

الف-۶ حد نشته قابل قبول

اتلاف کمتر از ۵٪ کل حجم جایه‌جا شده، مبین بی‌نقصی^۲ قابل قبول دستگاه تنفس است.

1- Standard Ventilation Rate Settings
2- Integrity

کتابنامه:

- [1] ISO 1302, Geometric Product Specifications (GPS)- Indication of surface texture in technical product documentation
یادآوری- استاندارد ملی ایران شماره ۱۳۹۲۲: سال ۱۳۸۹، ویژگی‌های هندسی فرآورده (GPS)- نشاندهی بافت سطح در مستندسازی فنی فرآورده، با استفاده از استاندارد ISO 1302:2002 تدوین شده است.
- [2] ISO 16900-6, Respiratory protective devices- Methods of test and test equipment- Part 6: Mechanical resistance/strength of components and connections
- [3] CAD file for the RPD head forms, available at ISO Livelink
- [4] Peebles L., & Norris B. ADULTDATA: the Handbook of Adult Anthropometric and Strength Measurement. Institute for Occupational Ergonomics, Department of Manufacturing Engineering and Operation Management, University of Nottingham, Nottingham, UK, 1998
- [5] NIST Special Publication 250-49: Calibration Services for Gas Flow Meters Piston Prover and Bell Prover Gas Flow Facilities Aug